

TẠO NGUỒN VÀ SỬ DỤNG NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CAO:

Vướng đàu gỗ đố

Nguồn nhân lực của nước ta được đánh giá là cơ bản đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội. Tuy nhiên, bước vào kỷ nguyên mới, yêu cầu về nhân lực chất lượng cao ngày càng cấp thiết, đòi hỏi sự đột phá, trong đó cần tháo gỡ điểm nghẽn từ cơ chế.

2

VOV GIAO THÔNG DUYÊN HẢI:
**Điểm tựa thông tin
của cư dân ven biển**

4

Tuấn Trần:
Từ vai phụ mờ nhạt
đến nam chính của
loạt phim trăm tỷ

10

Phát triển robot
hình người:
Mỹ và Trung Quốc
chạy nước rút

19

- Xuất khẩu sản phẩm khoa học công nghệ:
Tiềm năng nào cho Việt Nam? (tr6)
- Chính quyền địa phương 2 cấp sau sáp nhập:
Nơi quá tải, nơi ung dung (tr8)
- In 3D cầu đường: **Kỷ nguyên mới
trong xây dựng hạ tầng
giao thông** (tr14)
- Lạm dụng thuốc chứa thành phần corticoid:
Muôn tác dụng phụ nguy hại (tr16)

TẠO NGUỒN VÀ SỬ DỤNG NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CAO:

Vướng đầu gỗ đỏ

■ NGỌC THÀNH

Nguồn nhân lực của nước ta được đánh giá là cơ bản đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội (KT-XH). Tuy nhiên, bước vào kỷ nguyên mới, yêu cầu về nhân lực chất lượng cao ngày càng cấp thiết, đòi hỏi sự đột phá, trong đó cần tháo gỡ điểm nghẽn từ cơ chế.

Yêu cầu về nhân lực chất lượng cao ngày càng cấp thiết

Báo cáo kết quả giám sát chuyên đề việc thực hiện chính sách, pháp luật về phát triển và sử dụng nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu phát triển KT-XH, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao cho thấy, hiện nay, nguồn nhân lực của nước ta cơ bản đáp ứng được yêu cầu. Nhân lực chất lượng cao tăng cả về số lượng và chất lượng, cơ cấu phù hợp hơn; trình độ, kỹ năng của lực lượng lao động được nâng lên; năng suất lao động, việc làm, thu nhập của người lao động có chuyển biến tích cực.

Đoàn giám sát của Ủy ban Thường vụ Quốc hội đánh giá chất lượng giáo dục, đào tạo ngày càng được nâng lên, đáp ứng tốt hơn nhu cầu phát triển nguồn nhân lực. Quy mô đào tạo đại học và nghề nghiệp nhìn chung ổn định. Cơ cấu ngành nghề, trình độ, lĩnh vực đào tạo đa dạng. Nhiều ngành mới được mở, thích ứng nhanh với nhu cầu của thị trường lao động.

Nguồn lực đầu tư được tăng cường, đa dạng hóa; hiệu quả sử dụng được nâng lên. Các chính sách thu hút, trọng dụng, đãi ngộ nhân lực chất lượng cao của các bộ, ngành, địa phương bước đầu đã phát huy hiệu quả. Từ năm 2018 đến tháng 10/2024, có 706 sinh viên tốt nghiệp xuất sắc, cán bộ khoa học trẻ được thu hút, tuyển dụng vào làm việc trong các cơ quan, tổ chức. “Một bộ phận nhân lực chất lượng cao có năng lực, trình độ tiệm cận với các nước tiên tiến trong khu vực và trên thế giới, đóng góp tích cực trong các hoạt động nghiên cứu, đổi mới sáng tạo, ứng dụng khoa học, công nghệ, hội nhập quốc tế”, theo báo cáo giám sát.

Một số địa phương, đơn vị sự nghiệp công lập đã thực hiện thi tuyển công khai một số vị trí lãnh đạo, cho phép nhân sự ngoài hệ thống được thi tuyển, thí điểm trả lương cao cho giảng viên, bác sĩ giỏi, có cơ chế nội bộ linh hoạt về lương, môi trường làm việc và chế độ đãi ngộ khác để giữ người tài.

Bên cạnh kết quả đạt được, đoàn giám sát cũng chỉ ra nhiều vấn đề. Như Chính phủ, một số bộ, ngành và hầu hết các địa phương chưa ban hành văn bản tổng thể, định hướng chiến lược dài hạn về phát triển nguồn nhân lực, nhân lực chất lượng cao. Một số chiến lược, chương trình, đề án, trong đó có những văn bản quan trọng, có tính chiến lược chậm được ban hành, triển khai thực

Ủy ban Thường vụ Quốc hội xem xét báo cáo của Đoàn giám sát chuyên đề tại Phiên họp 48.

“Lấy một ông giám đốc về làm vụ trưởng rất hay, lấy một ông vụ trưởng ra làm giám đốc cũng rất hay. Cần giữ nhân tài trong nước nhưng phải luân chuyển giữa các bộ phận công - tư, đem văn hóa doanh nghiệp vào quản lý nhà nước và ngược lại”.

Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định

hiện còn hạn chế, kết quả chưa rõ nét. Chưa có quy định đầy đủ, toàn diện về nhân lực chất lượng cao, do đó, khó khăn trong nhận diện, phát hiện nhân tài, người có trình độ cao và việc hoạch định chính sách thu hút, bồi dưỡng nhân tài, nhân lực chất lượng cao.

Theo đoàn giám sát, bước vào kỷ nguyên mới, yêu cầu về nhân lực chất lượng cao ngày càng cấp thiết, đất nước ta đang đứng trước nguy cơ thiếu hụt nhân lực chất lượng cao, nhất là chuyên gia đầu ngành, “tổng công trình sư”, nhóm nghiên cứu mạnh trong các lĩnh vực khoa học, công nghệ, kinh tế mới, nhân lực phục vụ công nghiệp quốc phòng, an ninh và các lĩnh vực quan trọng khác.

Bên cạnh đó, cơ chế, chính sách tài chính cho giáo dục còn bất cập. Cơ cấu chi đầu tư chiếm tỷ lệ nhỏ, giá trị tuyệt đối còn thấp, chưa đáp ứng nhu cầu phát triển. Chiến lược đầu tư phát triển giáo dục đại học chưa hiệu quả, thiếu trọng tâm, trọng điểm. Các chính sách xã hội hóa giáo dục chưa đạt hiệu quả cao; kết quả đạt được chưa tương xứng với tiềm năng...

Giáo dục chất lượng cao của Việt Nam hiện đứng ở đâu?

Cho ý kiến về vấn đề trên tại Phiên họp 48 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn nhấn mạnh, đây là chuyên đề giám sát hết sức quan trọng. 4 nghị quyết “bộ tứ trụ cột” của Bộ Chính trị ban hành vừa qua đều có những nội dung liên quan đến việc nâng cao chất

lượng dạy và học, nhất là chất lượng nguồn nhân lực chất lượng cao.

Bộ Chính trị cũng cho ý kiến và theo kết luận của Tổng Bí thư Tô Lâm, trước ngày 15/8 tới sẽ ban hành nghị quyết về giáo dục toàn dân, nghị quyết về lĩnh vực chăm sóc sức khỏe nhân dân. Do đó, sau khi các nghị quyết này được ban hành, Đoàn giám sát cần cập nhật thêm đề có sự đánh giá, kiến nghị một cách phù hợp để Chính phủ, các bộ, ngành, địa phương, nhất là Bộ Giáo dục và Đào tạo có thể triển khai được trong thời gian tới.

Tại Kỳ họp thứ 10, Chính phủ sẽ trình Quốc hội cho ý kiến dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục; dự án Luật Giáo dục đại học (sửa đổi); dự án Luật Giáo dục nghề nghiệp (sửa đổi). Đây là 3 dự án luật hết sức quan trọng để chuẩn bị cho Chương trình mục tiêu quốc gia về giáo dục đào tạo, Chương trình mục tiêu quốc gia về dân số và phát triển.

Chủ tịch Quốc hội cho rằng, báo cáo của đoàn giám sát phải cung cấp được bức tranh tổng thể về nguồn nhân lực chất lượng cao ở Việt Nam trong giai đoạn 2021 - 2024. Giáo dục chất lượng cao của Việt Nam hiện đứng ở đâu trong khối ASEAN và châu Á? Từ đó, dự báo nhu cầu nguồn nhân lực trong giai đoạn 2025 - 2030, tầm nhìn đến năm 2045, nhất là đối với những ngành, lĩnh vực then chốt và đầu tư phải có trọng điểm, có ưu tiên.

Liên quan nhiệm vụ, giải pháp, Chủ tịch Quốc hội đề nghị báo cáo làm rõ kiến nghị hoàn thiện thể chế, chính sách pháp luật tới đây thuộc về luật hay

nghị định, thông tư? Vướng ở đâu thì gỡ ở đó chứ không nói chung chung là vướng thể chế. Thực tế nhiều đề án, chương trình phát triển nhân lực chất lượng cao được ban hành, tuy nhiên, việc tổ chức thực hiện còn hạn chế, kết quả chưa rõ nét. “Do đó, cần phải đặc biệt lưu ý tới khâu tổ chức thực hiện; làm rõ nội hàm của “chất lượng cao”, chất lượng nhân lực ở Trung ương, ở cấp tỉnh, cấp xã “cao” như thế nào? Cứ nói cao mà tập trung ở

chỗ nào không thấy rõ thì cũng rất là khó”, Chủ tịch Quốc hội lưu ý; đồng thời nhấn mạnh cơ chế, chính sách tài chính nhà nước phát triển nguồn nhân lực, nhất là nhân lực chất lượng cao.

Góp ý, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định nhìn nhận, bước sang giai đoạn mới, để đảm bảo nguồn nhân lực cho thời kỳ phát triển mới phải đồng thời thực hiện tốt 5 khâu trong các lĩnh vực, đồng thời khái quát 5 khâu này trong 5 chữ: học, dụng, giữ, kết và mới. “Học” là phải đổi mới giáo dục đào tạo, tập trung nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo. Cần phải chuyển từ học để thi sang học để làm ra của cải và để thực hiện việc chuyển đổi này cần giảm lý thuyết, tăng thực hành, tăng đào tạo kỹ năng sống và tập trung đào tạo nghề chất lượng cao.

“Dụng” là phải sử dụng đúng người, bố trí người đúng năng lực, đúng lĩnh vực. Cùng đó, đánh giá cán bộ, nhân lực qua hoạt động thực tiễn, qua sản phẩm, qua đóng góp và tạo cơ chế thử thách trong quá trình làm việc.

Về “giữ”, theo ông Nguyễn Khắc Định là phải giữ được nhân tài, không chỉ trong từng cơ quan mà giữ được nhân tài ở trong nước. Việc luân chuyển nhân lực giữa bộ phận công - tư và ngược lại là bình thường. Cùng với đó, thu hút người tài từ nước ngoài về, nhất là Việt kiều. Theo ông, ở các nước phát triển như Nhật Bản, Hàn Quốc, bộ trưởng có khi 10 tháng thay 1 lần. Có bộ trưởng rất giỏi ra làm doanh nghiệp sau quay lại. Còn ở nước ta, nhân tài từ doanh nghiệp về công chức rất khó.

Còn “kết” là kết nối giữa nhà trường và doanh nghiệp. Nhà trường, doanh nghiệp, viện nghiên cứu đều phải luôn nhìn xem quốc tế làm gì, gần bó với quốc tế để kêu gọi, thu hút quốc tế chuyển giao công nghệ, kiến thức, kỹ năng, kinh nghiệm từ quốc tế. Với chữ “mới”, Phó Chủ tịch Quốc hội cho rằng phát triển nguồn nhân lực cũng phải luôn luôn có sự thay đổi để thích ứng với tình hình mới. ■

TRIỂN LÃM THÀNH TỰU ĐẤT NƯỚC:

Từ lịch sử oai hùng đến khát vọng cất cánh

Trả lời phỏng vấn của phóng viên VOV về ý nghĩa đặc biệt của Triển lãm Thành tựu Đất nước nhân dịp kỷ niệm 80 năm Ngày Quốc khánh (2/9/1945-2/9/2025), PGS.TS Nguyễn Toàn Thắng, nguyên Viện trưởng Viện Văn hóa và Phát triển, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh cho rằng, triển lãm sẽ tạo ra hiệu ứng đặc biệt với công chúng, qua đó khơi dậy niềm tự hào dân tộc và khát vọng cống hiến.

Ông nhận định thế nào về ý nghĩa, mục đích của Triển lãm Thành tựu Đất nước nhân dịp kỷ niệm 80 năm Ngày Quốc khánh?

Triển lãm Thành tựu Đất nước nhân dịp kỷ niệm 80 năm Quốc khánh Việt Nam là sự kiện quy mô lớn, mang tầm vóc quốc gia. Triển lãm sẽ giới thiệu toàn diện những thành quả to lớn của cách mạng Việt Nam trong suốt chặng đường từ năm 1945 đến nay.

Theo tôi, ý nghĩa đầu tiên của triển lãm là thể hiện hệ giá trị quốc gia và những bước phát triển của đất nước qua các thời kỳ, dưới sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng Cộng sản Việt Nam mà người đứng đầu là Chủ tịch Hồ Chí Minh và các thế hệ lãnh đạo tiếp theo. Những thành tựu đạt được của đất nước trong tiến trình cách mạng là minh chứng rõ ràng, thuyết phục cho sự đúng đắn đó.

Thứ hai là triển lãm tôn vinh các thành tựu to lớn của đất nước Việt Nam trên mọi lĩnh vực: chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa, đối ngoại, quốc phòng - an ninh... Người xem triển lãm sẽ có dịp nhận biết những kết quả cụ thể đã đạt được của cách mạng Việt Nam trong từng lĩnh vực qua các thời kỳ.

Thứ ba là triển lãm có tác dụng giáo dục thế hệ trẻ Việt Nam hôm nay về công lao của Đảng, Bác Hồ và các thế hệ lãnh đạo kế tiếp, từ đó khơi dậy tinh thần yêu nước, lòng tự hào dân tộc, ý chí tự cường, tiếp bước ông cha thực hiện khát vọng xây dựng đất nước ngày càng phồn vinh, hạnh phúc, hướng tới mục tiêu năm 2045: Kỷ niệm 100 năm ngày thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, nay là Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, nước ta sẽ trở thành quốc gia

Triển lãm Thành tựu Đất nước nhân dịp kỷ niệm 80 năm Quốc khánh sẽ diễn ra tại Trung tâm Triển lãm Việt Nam, Đông Anh, Hà Nội.

VOV MỞ CỬA MIỄN PHÍ CHO NGƯỜI DÂN TRẢI NGHIỆM HÌNH ẢNH BÁC HỒ ĐỌC TUYÊN NGÔN ĐỘC LẬP

Tại triển lãm Thành tựu Đất nước nhân dịp kỷ niệm 80 năm ngày Quốc khánh, Đài Tiếng nói Việt Nam (VOV) tham gia với gian trưng bày rộng gần 500m², đặt tại vị trí trung tâm của Triển lãm Việt Nam. Điểm nhấn của gian hàng là không gian trải nghiệm thực tế ảo, đưa công chúng trở lại không khí ngày 2/9/1945 để nghe Bác Hồ đọc Tuyên ngôn độc lập, khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Thời khắc thiêng liêng ấy lần đầu tiên được tái hiện sinh động qua triển lãm công nghệ thực tế ảo "Trở về thời khắc thiêng liêng" của VOV sẽ mang đến cho người xem trải nghiệm chân thực và giàu cảm xúc.

Chỉ cần bước qua cánh cổng công nghệ thực tế ảo VR, người xem sẽ được "xuyên không" thời gian, chứng kiến thời khắc thiêng liêng khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Toàn bộ bối cảnh Quảng trường Ba Đình năm 1945 được phục dựng tỉ mỉ bằng công nghệ thực tế ảo tiên tiến. Để tham gia trải nghiệm, khách tham quan sẽ sử dụng kính VR Meta Quest với sự dẫn dắt của GS.TSKH Vũ Minh Giang. Người trải nghiệm có thể tự do di chuyển trong không gian ảo 360 độ, tương tác bằng cử chỉ và lời nói, hòa mình vào khung cảnh lịch sử chưa từng được tái hiện sống động đến thế. Điểm nhấn đặc biệt của trải nghiệm là người xem thực sự đứng giữa hàng vạn đồng bào, cảm nhận khí thế sôi sục của một dân tộc vùng lên giành độc lập, nghe từng lời Tuyên ngôn vang lên, cùng vung tay hô vang lời thề cứu quốc.

Thời gian và địa điểm: Bắt đầu mở cửa từ 8h ngày 19/8 - 21/8 tại Trung tâm Phát thanh Quốc gia, 58 Quán Sứ, Hà Nội. Từ 28/8 - 5/9 tại Trung tâm Triển lãm Việt Nam, Đông Anh, Hà Nội.

phát triển theo định hướng xã hội chủ nghĩa, có thu nhập cao, đem lại hạnh phúc cho nhân dân.

Cuối cùng, triển lãm lần này sẽ tiếp tục khẳng định vị thế và uy tín của Việt Nam, như lời cổ Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng từng nói: "Chưa bao giờ đất nước ta có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay". Triển lãm cũng là minh chứng thuyết phục về những truyền thống tốt đẹp và tiềm lực mạnh mẽ của Việt Nam khi đất nước đã trải qua 80 năm phát triển và chuẩn bị tiến bước vững chắc vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Nhìn lại chặng đường 80 năm đã qua, ông đánh giá thế nào về những thành tựu đạt được của Việt Nam?

Đầu tiên, chúng ta đã xây dựng được Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, nay là Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam - một Nhà nước Cách mạng ưu việt - Nhà nước của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân. Nhà nước ấy đại diện cho toàn thể dân tộc Việt Nam, đủ sức mạnh để đánh thắng mọi thế lực xâm lược, bảo vệ vững chắc chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ và kiến thiết đất nước ngày càng ngày càng giàu hơn, to đẹp hơn.

Bên cạnh đó, có thể thấy những thành tựu kinh tế nổi bật: Từ một đất nước nghèo nàn, lạc hậu, bị tàn phá bởi chiến tranh, Việt Nam đã vươn mình mạnh mẽ, đạt được những bước tiến vượt bậc. Việt Nam đã lọt vào top 35 nền kinh tế lớn nhất thế giới và hướng tới việc lọt vào top 20. Tính từ cột mốc Đổi mới tới nay, GDP Việt Nam đã liên tục tăng trưởng dương và tăng từ 23,2 tỷ USD lên hơn 400 tỷ USD. Việt Nam

trở thành điểm đến hấp dẫn với các nhà đầu tư toàn cầu.

Chúng ta cũng thấy rõ, đời sống nhân dân trên phạm vi cả nước được cải thiện và nâng lên rõ rệt; các chương trình an sinh xã hội, xóa đói giảm nghèo liên tục được thực hiện hiệu quả... Ngoài ra, Việt Nam đã và đang xây dựng một nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, chủ động hội nhập quốc tế, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại, giữ gìn được bản sắc dân tộc của văn hóa Việt Nam, hội nhập nhưng không hòa tan. Giá trị văn hóa Việt Nam ngày càng được nâng cao cả về chiều rộng, chiều sâu và tầm ảnh hưởng.

Trong khi đó, tiềm lực quốc phòng - an ninh đang ngày càng được củng cố và tăng cường trên nhiều mặt. Những năm gần đây, công tác đối ngoại của đất nước đạt được rất nhiều thành tựu quan trọng: Việt Nam là bạn, là đối tác tin cậy và là thành viên tích cực, có trách nhiệm cao trong cộng đồng quốc tế.

Nhìn chung, Việt Nam đã đạt được những thành tựu về cả sức mạnh cứng (là tiềm lực kinh tế, quốc phòng - an ninh) và sức mạnh mềm (là uy tín quốc tế, giá trị văn hóa, bản sắc dân tộc, tinh thần chính nghĩa của Việt Nam được sự ủng hộ nhiệt tình của bạn bè quốc tế và nhân dân thế giới).

Ông có kỳ vọng gì về hiệu ứng mà Triển lãm thành tựu Đất nước sẽ tạo ra với công chúng trong nước và bạn bè quốc tế?

Tôi tin rằng, Triển lãm Thành tựu Đất nước sẽ tạo ra hiệu ứng to lớn trên nhiều phương diện:

Thứ nhất, triển lãm mang lại cái nhìn tổng thể, toàn diện về các thành tựu chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội của đất nước và hành trình hào hùng của dân tộc. Qua đó, triển lãm khơi dậy tình yêu quê hương, đất nước, niềm tự hào dân tộc, khát vọng cống hiến cho Tổ quốc, không chỉ đối với nhân dân trong nước mà còn với kiều bào ở nước ngoài, góp phần củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Đặc biệt, sự kiện sẽ truyền cảm hứng mạnh mẽ cho thế hệ trẻ hôm nay sẽ sống và làm việc xứng đáng với truyền thống cha ông, hướng về tương lai với lòng tin tưởng và ý chí mạnh mẽ.

Thứ hai, triển lãm sẽ góp phần lan tỏa giá trị Việt ra thế giới. Thế giới sẽ hiểu rõ hơn về những khó khăn, thách thức mà Việt Nam từng trải qua, cũng như những thành quả to lớn mà đất nước ta đã đạt được.

Thứ ba, triển lãm góp phần phát triển, tăng cường và nâng cao sức mạnh mềm của Việt Nam. Trong thời đại toàn cầu hóa, sức mạnh mềm của quốc gia (như uy tín quốc tế, giá trị văn hóa, bản sắc dân tộc, lòng chính nghĩa và sự tin cậy) là yếu tố then chốt tạo nên vị thế quan trọng của đất nước trong các quan hệ quốc tế, góp phần kiến tạo sự phát triển nhanh và bền vững, tích cực đóng góp cho sự ổn định, hòa bình, hữu nghị, hợp tác, cùng phát triển giữa các quốc gia, dân tộc trên toàn thế giới.

Xin cảm ơn ông!

MINH LÂM thực hiện

Triển lãm Thành tựu Đất nước nhân dịp kỷ niệm 80 năm Quốc khánh với chủ đề: "80 năm Hành trình Độc lập - Tự do - Hạnh phúc" sẽ diễn ra từ ngày 28/8 đến 5/9 tại Trung tâm Triển lãm Quốc gia (Đông Anh, Hà Nội). Đây là sự kiện trọng tâm kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Hoạt động trưng bày mở cửa miễn phí từ 9h đến 22h mỗi ngày, tại Nhà Kim Quy, Nhà vuông khối A và các sân Tây, Nam, Đông. Ngoài các hoạt động chính, nhiều chương trình nghệ thuật, thể thao, diễn đàn, hội thảo sẽ diễn ra trước, trong và sau Triển lãm.

VOV GIAO THÔNG DUYÊN HẢI:

Điểm tựa thông tin của cư dân ven biển

■ NGỌC NHI

VOV Giao thông Duyên hải - một kênh phát thanh chuyên biệt về thông tin duyên hải của Đài Tiếng nói Việt Nam - đã chính thức phát sóng hôm 11/8/2025. Nhìn thấy khoảng trống truyền thông ở khu vực duyên hải và thấu hiểu nhu cầu của cư dân nơi này, Ban VOV Giao thông Quốc gia xây dựng Kênh VOV Giao thông Duyên hải để đưa thông tin tới mọi địa điểm trên thềm lục địa của đất nước.

Lấp đầy khoảng trống thông tin duyên hải

Kể từ khi ý tưởng ban đầu về một kênh phát thanh chuyên biệt về thông tin duyên hải được nhóm lên cách đây 10 năm, Ban VOV Giao thông (VOVGT) Quốc gia đã cùng nhau ấp ủ, chuẩn bị cho việc sản xuất Kênh VOVGT Duyên hải. Đây là một phiên bản đặc thù, một công trình có ý nghĩa chính trị quan trọng và cấp thiết nhằm cung cấp thông tin hữu ích cho người dân vùng duyên hải và sự phát triển kinh tế vùng biển. Nhà báo Trang Công Tiến, Giám đốc Ban VOVGT Quốc gia cho biết: “VOVGT Duyên hải ra đời bởi nhu cầu thực tế. Việc triển khai phát sóng các chương trình phát thanh tại khu vực này có ý nghĩa quan trọng trong vấn đề đảm bảo an toàn giao thông hàng hải, thủy bộ, đảm bảo an ninh quốc phòng, biển đảo và dự báo sớm thiên tai giảm thiệt hại vật chất và con người. Đồng thời, VOVGT Duyên hải kết nối với VOVGT Hà Nội, VOVGT Hồ Chí Minh và VOVGT Mekong thành một hệ thống VOVGT tổng thể xuyên suốt từ Bắc tới Nam. Với nhiệm vụ kép như vậy nên lãnh đạo Đài TNVN rất quan tâm, ủng hộ để phát triển Kênh VOVGT Duyên hải”.

Là người đầu đầu với VOVGT Duyên hải từ khi mới là ý tưởng đến khi Kênh được phát sóng, cũng là người sinh ra và lớn lên ở vùng duyên hải, nhà báo

Các phóng viên kênh VOVGT Duyên hải lên đênh trên biển cùng ngư dân.

Phạm Trung Tuyền, Phó Giám đốc Ban VOV Giao thông Quốc gia hiểu được nhu cầu của cư dân vùng này. Anh chia sẻ: “Nước ta có đường bờ biển dài tới 3.260km. Tiềm năng của khu vực duyên hải rất lớn. Mặc dù hầu hết cơ quan truyền thông đều có chuyên mục về biển đảo nhưng chưa có những chương trình hoặc kênh chuyên biệt để định vị người nghe, người xem, người đọc tập trung vào các vấn đề của khu vực duyên hải. Trong khi đó, chúng ta xây dựng chiến lược biển quốc gia từ rất sớm, các yêu cầu về thông tin tuyên truyền cho chiến lược này rất nhiều. Nhìn thấy khoảng trống truyền thông đang bị bỏ ngỏ ấy, cùng với tâm huyết dành cho dự án này, Ban VOVGT Quốc gia đã vượt nhiều khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai để đưa VOVGT Duyên hải đi đến ngày phát sóng”.

Bởi VOVGT Duyên hải có độ phủ về công chúng dài dọc theo bờ biển, nên sắc thái về đời sống, văn hóa, thói quen tiếp nhận thông tin và đối tượng thính giả sẽ đa dạng hơn: người lái xe đường

Kênh VOVGT Duyên hải phát sóng chính thức từ 6h00 đến 19h30 hằng ngày trên tần số 91,5Mhz tại Đà Nẵng và các nền tảng số của Ban VOV Giao thông Quốc gia từ tháng 8/2025. Đây là phiên bản thứ tư của Ban VOVGT - sau VOVGT Hà Nội, VOVGT Hồ Chí Minh và VOVGT Mekong. Đây là 1 trong 2 công trình của Đảng ủy VOV chào mừng Đại hội Đảng bộ các cấp, Đại hội đại biểu Đảng bộ Chính phủ lần thứ nhất (nhiệm kỳ 2025 - 2030).

dài, người đi ô tô, người đi tàu hỏa, người tham gia giao thông trên biển, trên đường thủy nội địa,... Bởi vậy, đòi hỏi từ kết cấu chương trình, nội dung của Kênh phải có sự tùy biến. “Cách thức diễn đạt thông tin ở VOVGT Duyên hải cũng phải đa dạng bởi nhóm công chúng của Kênh được mở rộng hơn rất nhiều. Chúng tôi sẽ căn cứ vào các nhóm công chúng khác nhau để xây dựng format phù hợp và có cách thức truyền đạt thích hợp với phương thức, thói quen tiếp nhận thông tin của họ”, nhà báo Phạm Trung Tuyền nhấn mạnh.

Hành trình khu vực duyên hải rất dài, trong khi đó, cự ly của sóng FM theo bán kính chỉ khoảng 100km đồ lại. Vậy làm thế nào để công chúng có thể

nghe VOVGT Duyên hải trên suốt hành trình dài như vậy? Nhà báo Phạm Trung Tuyền đưa ra lời giải: “Rất may VOVGT Duyên hải ra đời vào thời điểm nền tảng viễn thông khá tốt, các cách thức phân phối âm thanh trên internet cũng thuận lợi hơn rất nhiều. Tại những vùng dễ bị tổn thương do thiên tai như khu vực duyên hải Nam Trung bộ, khu vực Đông bắc bộ và khu vực biên đảo phía Nam, chúng tôi sẽ phát trên sóng FM, còn đa số thính giả trên toàn quốc sẽ nghe VOVGT Duyên hải trên website vovgiaothong.vn, hệ thống fanpage và youtube VOV Giao thông. Tiếp tới, chúng tôi sẽ xây dựng ứng dụng di động có tên “Radio 3260” (3260km là chiều dài đường bờ biển - PV). Ứng dụng này sẽ phân phối cả chương trình trực tiếp và các podcast của VOVGT. Tôi cho rằng, VOVGT Duyên hải là một kênh phát thanh chuyên biệt, chuyên nghiệp đầu tiên của Việt Nam sẽ phát sóng trên nền tảng ứng dụng di động 24/24 và coi đây là một nền tảng phân phối chính”.

Là một kênh chuyên biệt đặc thù nên đòi hỏi các phóng viên, biên tập viên (PV, BTV) của Kênh phải có nền tảng kiến thức về duyên hải, về các hình thái giao thông ở những khu vực ven biển và trên biển, về biển và đại dương, về đời sống duyên hải. “Khi được trang bị hệ thống kiến thức nền tốt, các PV, BTV sẽ sáng tạo trong lối viết và khi thực hiện chương trình. Cách đào tạo của VOVGT là mỗi một PV, BTV, người dẫn chương trình - với sự hướng dẫn của Ban Biên tập - đều phải tự trang bị những bộ cơ sở dữ liệu (kiến thức nền) về nhóm công chúng mà mình

VOVGT Duyên hải tập trung đưa thông tin sâu sát, liên quan đến đời sống của cư dân duyên hải.

Kênh VOVGT Duyên hải sẽ thông tin về chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về các vấn đề liên quan đến đời sống duyên hải, biển và hải đảo, an toàn giao thông hàng hải, giao thông thủy bộ vùng duyên hải; Thông tin giao thông, thời tiết liên tục phục vụ người di chuyển trên các tuyến đường thủy, bộ ven biển và các đô thị duyên hải, nhất là trong các tình huống thiên tai, tai nạn khẩn cấp, VOVGT Duyên hải sẽ đóng vai trò chỉ dẫn phòng chống, cứu nạn cứu hộ trên biển; các chương trình tư vấn, phổ biến kiến thức nhằm nâng cao kỹ năng sống, phù hợp với môi trường lao động và chất lượng các sản phẩm liên quan đến sinh kế của cư dân duyên hải,...

đang phục vụ. Các PV, BTV của Kênh VOVGT Duyên hải hướng đến việc trở thành các chuyên gia truyền thông về biển và đại dương cũng như đời sống của cư dân ven biển. Điều đó đòi hỏi công sức bỏ ra lớn hơn, nhưng sự vất vả ban đầu đó sẽ tạo ra thành quả xứng đáng”, nhà báo Phạm Trung Tuyến phân tích.

Chỉ dấu thành công của VOVGT Duyên hải

Đối với cư dân duyên hải, những người dân trực tiếp sống bằng nghề đi biển, hoặc làm dịch vụ hậu cần nghề biển,... phát thanh gần như là phương tiện truyền thông duy nhất mà họ có thể tiếp cận. Điều này một lần nữa được nhà báo Lại Như Nguyên, Phòng Giao thông Duyên hải, Ban VOVGT Quốc gia khẳng định lại. Anh chia sẻ: “Có những chuyến đi tác nghiệp ở các địa phương ven biển, chúng tôi lênh đênh trên biển nhiều ngày cùng ngư dân, và nhìn ra nhiều câu chuyện trong đời sống của cư dân vùng biển. Trên những con tàu đánh bắt xa bờ có khi tới nửa tháng, việc tiếp nhận thông tin rất khó khăn. Trong khi đó, ngư dân đi biển mà thiếu thông tin thì như đi trong đêm tối. Chúng tôi nhận ra ngư dân cần có một kênh phát sóng duyên hải đến thế nào”.

VOVGT Duyên hải tập trung tối đa vào việc đưa thông tin sâu sát, độc quyền, khác biệt liên quan tới đời sống của người dân ở các vùng duyên hải. Những thông tin mang tính chất chỉ dẫn giao thông ở vùng duyên hải, các đường quốc lộ, cao tốc ven biển đang là mục tiêu VOVGT Duyên hải hướng đến. Nhà báo Lại Như Nguyên chia sẻ, trên đường cao tốc khi xảy ra một số sự vụ như nổ lốp, ùn tắc, hoặc tài xế muốn biết về cây xăng, trạm sạc gần nhất, hay những đánh giá khách quan của hành khách, tài xế đi trên đường về trạm dừng nghỉ, trạm xăng,... thì chúng tôi sẽ cung cấp những thông tin chỉ dẫn hiệu quả, thậm chí đóng gói thành các podcast để người nghe có thể tải về, khi gặp trường hợp tương tự sẽ mở ra nghe được ngay, kể cả khi đang offline. Những hướng dẫn như thế rất cần thiết cho người đi trên các cung đường cao tốc ven biển. “Nhận thức của ngư dân về luật pháp quốc tế liên quan đến khai thác thủy sản cũng còn khá hạn chế. Bởi vậy, Kênh VOVGT Duyên hải sẽ tăng cường thông tin về lĩnh vực này cho người dân duyên hải”, nhà báo Lại Như Nguyên cho biết thêm.

Trong 2 tháng phát sóng thử nghiệm (từ 10/6/2025) và những ngày đầu phát sóng chính thức, VOVGT Duyên hải đã nhận được thông tin từ người dân về đời sống của họ ở vùng biển. Phó Giám đốc Ban VOVGT Quốc gia Phạm Trung Tuyến nhấn mạnh: “Đó là dấu hiệu tích cực để tin tưởng rằng, sau khi phát sóng chính thức, chúng tôi sẽ làm tốt truyền thông tiếp cận để hướng tới được nhiều công chúng hơn. Hiện tại chúng tôi mới đang đi những bước đầu tiên, kỳ vọng lớn hơn còn ở phía sau. Nhưng tôi tin rằng, VOVGT Duyên hải sẽ sớm đi đến đích - là một sản phẩm mới của Đài TNVN hướng tới một nửa dân số của đất nước”.

Kênh VOVGT Duyên hải đã phát sóng chính thức. Trước một sự kiện đã được mong chờ trong suốt 10 năm qua, nhà báo Phạm Trung Tuyến bày tỏ: “Tôi kỳ vọng chỉ sau một thời gian ngắn, cư dân duyên hải sẽ quen với sự xuất hiện của VOVGT Duyên hải. Chúng tôi sẽ đẩy mạnh truyền thông tiếp cận để người dân cùng tham gia. Những thông tin từ người dân sẽ trở thành một phần nội dung quan trọng của Kênh. Chỉ khi người dân cùng tham gia vào quá trình sản xuất nội dung, chúng tôi mới nhìn thấy sự thành công của Kênh. Đó cũng là chỉ dấu về sự thành công của VOVGT Duyên hải”.

Với thế mạnh về phát thanh tương tác, VOVGT Duyên hải sẽ là người bạn đường mới của biển khơi và phố thị, đồng hành trên mỗi chuyến đi của thính giả toàn quốc, đặc biệt là hàng triệu cư dân dọc theo 3260km đường bờ biển đất nước.■

VOV GIAO THÔNG DUYÊN HẢI:

Người bạn đường mới của biển khơi và phố thị

LONG PHI

Dọc chiều dài 3.260km bờ biển, hằng ngày, những con tàu rẽ sóng ra khơi, những chuyến xe lăn bánh trên đường, bây giờ họ có thêm một “người bạn đường” mới. Đó là kênh phát thanh VOV Giao thông Duyên hải, một kênh thông tin kịp thời, tin cậy, đồng hành trên mọi hành trình.

Ngư dân nhẹ lòng trước mỗi chuyến ra khơi

Từ cảng cá Thọ Quang ở thành phố Đà Nẵng, tin vui về một “người bạn đường” sắp đồng hành với ngư dân, tài xế và người dân thành phố đã bắt đầu lan ra. Đó là thông tin cần thiết, quan trọng được kênh phát thanh VOV Giao thông Duyên hải mang đến. Ngư dân đi biển làm bạn cùng sóng gió, ai cũng hiểu, ra biển mà thiếu thông tin thì như đi trong đêm tối. Hôm nay, họ nói với chúng tôi về niềm mong đợi một kênh phát thanh mới... để bà con vơi bớt nỗi lo âu hơn. Một ngư dân ở thành phố Đà Nẵng chia sẻ về niềm vui đón nhận “người bạn đường mới”: “Có kênh này, tôi ra khơi yên tâm hơn, biết gió, biết sóng trước khi rời bến, đỡ cảnh “đi mò” trong đêm. Nhiều khi mình nghe tin thời tiết từ tivi thì đã muộn, hoặc không sát với vùng mình đánh bắt. Nếu VOV Giao thông Duyên hải phát thông tin liên tục, rõ ràng, mình chủ động được giờ đi, giờ về, tránh bão, tránh gió lớn. Với ngư dân, chỉ cần kịp một cảnh báo thôi là có thể giữ được cả chuyến biển”.

VOVGT Duyên hải là chiếc la bàn tin cậy với người dân khi hoạt động trên biển.

Tài xế bớt lo giữa những cung đường dài

Chạy xe trên Quốc lộ 1A, tài xế đường dài rất cần những thông tin liên quan xảy ra hàng giờ. Những bản tin giao thông chính xác là “bản đồ sống” giúp họ lưu thông an toàn, tránh tắc đường, phòng tránh thiên tai. Giờ đây, khi biết có thêm một người bạn đường mới, một tài xế chuyên chở hàng từ Bắc vào Nam kỳ vọng: “Mở app VOV Giao thông Duyên hải, vừa lái vừa nghe thông tin đường sá, không sợ tắc ở đâu mà không biết. Lái xe đường dài, nhiều khi chỉ cần biết trước vài cây số có tai nạn hay kẹt xe là tránh được cả tiếng đồng hồ vật vờ trên đường. Chạy xuyên mây tình duyên hải, có kênh thông tin này đồng hành, thấy yên tâm lắm. Vừa tiết kiệm thời gian, vừa bớt căng thẳng”.

Tại TP Đà Nẵng, giờ cao điểm, xe cộ nối dài trên cầu Rồng, cầu Sông Hàn, cầu Trần Thị Lý và nhiều nút giao thông. Dòng phương tiện bị ùn ứ khiến người đi đường bức xúc, căng thẳng. Chị Nguyễn Thị Hương, một nhân viên văn phòng tại TP Đà Nẵng rất vui khi nghe tin VOV Giao thông Duyên hải chính thức phát sóng: “Chỉ cần bật kênh này, tôi biết ngay đường nào thông thoáng, đường nào nên tránh. Giờ cao điểm mà kẹt giữa dòng xe thì chỉ một

đoạn ngắn cũng có thể trễ cả buổi họp. Với người đi làm như tôi, từng phút buổi sáng đều rất quý”.

Lính biển gắn gũi đất liền

Không chỉ cung cấp nhiều thông tin quan trọng, VOV Giao thông Duyên hải còn là chiếc la bàn tin cậy khi hoạt động trên biển. Đại tá Hoàng Văn Mẫn, Chính ủy Ban Chỉ huy Bộ đội Biên phòng TP Đà Nẵng cho biết: “VOV Giao thông Duyên hải sẽ là một kênh thông tin quan trọng, giúp lực lượng Biên phòng cập nhật nhanh tình hình thời tiết, biến động hay các sự cố tàu thuyền. Nhất là vào mùa mưa bão, nếu có cảnh báo kịp thời từ kênh, việc phối hợp cứu hộ, hỗ trợ ngư dân gặp nạn ngoài khơi sẽ chủ động và hiệu quả hơn. Với đặc thù bám biển, bám dân, chúng tôi tin kênh sẽ trở thành người bạn đồng hành tin cậy trong công tác bảo vệ chủ quyền và giữ bình yên cho bà con vơi bớt nỗi lo âu”.

Trên biển, một thông tin kịp thời có thể cứu cả chuyến tàu ra khơi. Trên đường bộ, một lời nhắc đúng lúc có thể giúp chuyến xe về đích an toàn. Và trong từng nhịp sống của thành phố, một kênh phát thanh đồng hành sẽ giúp mọi người có nhiều thông tin cần thiết, bảo đảm an toàn trong mọi lúc, mọi nơi.■

XUẤT KHẨU SẢN PHẨM KHOA HỌC CÔNG NGHỆ:

Tiềm năng nào cho Việt Nam?

■ NGUYỄN QUỲNH

Xuất khẩu sản phẩm khoa học công nghệ đang đặt ra yêu cầu cấp thiết phải tăng cường phối hợp giữa các bộ, ngành, hiệp hội, doanh nghiệp và các cơ quan thương vụ Việt Nam ở nước ngoài.

Hiện nay, hệ sinh thái đổi mới sáng tạo của Việt Nam đang phát triển mạnh mẽ với hơn 3.800 startup công nghệ, khoảng 74.000 doanh nghiệp (DN) công nghệ thông tin và đội ngũ hơn 1,2 triệu lao động chất lượng cao. Nhiều lĩnh vực đang chứng kiến sự bứt phá của các startup Việt như công nghệ giáo dục, tài chính, du lịch, bất động sản,... cho thấy tiềm năng to lớn của hệ sinh thái sáng tạo nội địa.

Giá trị xuất khẩu rất thấp

Mặc dù các sản phẩm phần mềm và dịch vụ công nghệ thông tin của Việt Nam đã có mặt tại hơn 30 thị trường, nhưng giá trị xuất khẩu vẫn còn rất thấp so với tiềm năng. Bàn về điều này, bà Nguyễn Thị Thu Giang, Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký Hiệp hội Phần mềm và Dịch vụ công nghệ thông tin Việt Nam (VINASA) nhận định, Việt Nam vẫn thiếu hệ thống xúc tiến thương mại đủ mạnh để giúp DN khoa học công nghệ tiếp cận nhà đầu tư, nhà phân phối và đối tác chiến lược tại các nước phát triển. Nhiều DN đổi mới sáng tạo hiện nay gặp khó khăn trong việc tiếp cận các chương trình xúc tiến thương mại, khi chính sách hỗ trợ vẫn mang tính ngắn hạn, rời rạc hoặc chưa phân biệt giữa DN sản xuất truyền thống và DN công nghệ. “Bộ Công Thương cần xây dựng một chiến lược xúc tiến thương mại sản phẩm khoa học công nghệ phù hợp với giai đoạn phát triển mới. Nhà nước nên dành một nguồn lực mới, để tập trung vào phát triển xúc tiến thương mại cho sản phẩm công nghệ đang có

Giá trị xuất khẩu các sản phẩm phần mềm và dịch vụ công nghệ thông tin của Việt Nam còn rất thấp so với tiềm năng.

cơ hội, cũng như còn có dư địa phát triển, trong bối cảnh kinh phí cho các chương trình xúc tiến thương mại còn hạn chế. Bên cạnh đó, các cơ quan thương vụ cần tích cực tìm kiếm đầu mối, phát triển thị trường cũng như phối hợp tổ chức đưa các DN tham gia các chương trình kết nối giao thương, tìm kiếm đối tác”, bà Giang đề xuất.

Nhận thấy sản phẩm công nghiệp hỗ trợ có hàm lượng công nghệ cao là nền tảng cho công nghiệp hóa, hiện đại hóa, nhưng bà Trương Thị Chí Bình, Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký Hiệp hội Công nghiệp hỗ trợ Việt Nam (VASI) cho biết, nhiều sản phẩm đang gặp khó khăn trong việc tiếp cận thị trường.

Hạn chế này thể hiện ở việc các sản phẩm công nghệ của Việt Nam vẫn chỉ dừng ở mức độ sản xuất linh kiện rời rạc hoặc cụm linh kiện thay thế. Trong khi sản xuất linh kiện rời các DN có thể đáp ứng được đủ sản lượng, nhưng với cụm linh kiện sẽ rất khó để xuất khẩu vì thường xuất khẩu phải là các sản phẩm hoàn chỉnh. “Công nghiệp hỗ trợ chưa thực sự được coi là ngành công nghiệp

công nghệ cao, nhưng đã có nhiều ứng dụng công nghệ. Những sản phẩm công nghệ của Việt Nam làm được đã góp phần thể hiện hình ảnh của Việt Nam trên bản đồ công nghệ thế giới. Để các DN có thể tự tin hơn, cung ứng tốt hơn cho thị trường quốc tế, các cơ quan xúc tiến thương mại cần tập trung tháo gỡ các rào cản về chứng nhận tiêu chuẩn, thông tin thị trường cũng như đẩy mạnh quảng bá sản phẩm ra thị trường quốc tế”, bà Bình mong muốn.

Phát triển thị trường - yêu cầu tất yếu

Đánh giá sự phát triển của thị trường công nghệ có ý nghĩa quan trọng trong việc kích thích nguồn chi cho nhu cầu công nghệ, ông Trần Minh, Phó Cục trưởng Cục Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi xanh (Bộ Công Thương) cho rằng, thị trường khoa học công nghệ thúc đẩy quá trình mua bán, chuyển giao nhanh chóng các tiến bộ kỹ thuật công nghệ và tài sản trí tuệ. Điều này trực tiếp góp phần nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả kinh tế, đồng

thời hỗ trợ mạnh mẽ quá trình chuyển đổi các mô hình kinh tế nền tảng.

“Sản phẩm hàng hóa công nghệ thường thể hiện dưới dạng các tri thức vô hình, các bí quyết công nghệ kỹ thuật, quy trình công nghệ và các giải pháp hợp lý hóa. Sản xuất sáng chế là các đối tượng sở hữu trí tuệ khiến cho việc nhận biết phức tạp hơn nhiều so với hàng hóa hữu hình. Hệ quả là tình trạng bất cân xứng thông tin nhận thức và trình độ giữa các bên tiếp nhận là người mua và bên chuyển giao là người bán luôn tồn tại. Do đó, các giao dịch mua bán hàng hóa công nghệ luôn cần có sự đồng hành của đơn vị tư vấn, đó là tổ chức trung gian uy tín. Ngoài ra, mua bán công nghệ cũng tiềm ẩn những rủi ro, chẳng hạn như thông tin công nghệ có thể bị hủy do dịch bệnh hoặc bị giải mã”, ông Minh lưu ý.

Theo ông Vũ Bá Phú, Cục trưởng Cục Xúc tiến thương mại (Bộ Công Thương), thực tế cho thấy thị trường cho các sản phẩm khoa học công nghệ tại Việt Nam còn gặp nhiều rào cản, khi thiếu cơ chế liên kết giữa viện nghiên cứu và các DN. Nhà nước còn hạn chế trong các hoạt động thương mại hóa kết quả nghiên cứu, cũng như thiếu chính sách hỗ trợ xúc tiến thương mại trong dài hạn.

Do đó, việc phát triển thị trường cho sản phẩm khoa học công nghệ là yêu cầu tất yếu để hiện thực hóa các mục tiêu của Nghị quyết 57-NQ/TW, là động lực quan trọng để đưa khoa học công nghệ trở thành nền tảng phát triển bền vững của đất nước. Trước hết, cần sớm kết nối những ngành phần mềm công nghệ thông tin, công nghiệp công nghệ cao của Việt Nam với thị trường toàn cầu. Cùng với đó là tăng cường phát huy vai trò tiên phong của hệ thống cơ quan thương vụ trong việc hỗ trợ DN công nghệ khởi nghiệp sáng tạo tìm kiếm cũng như mở rộng thị trường xuất khẩu các sản phẩm khoa học công nghệ. ■

■ TÔ VĂN TRƯỜNG

Năm 2025, Việt Nam tự đặt mình trước một đích đến đầy khát vọng: tăng trưởng GDP vượt ngưỡng 8%. Đây là tuyên ngôn chính trị thể hiện khát vọng vươn lên trong một thế giới đang phân rã về chuỗi cung ứng, phân hóa về lợi ích và bất ổn về chính sách.

Theo báo cáo mới nhất của Ngân hàng Thế giới, Việt Nam có thể đạt mức tăng trưởng 6,3 - 6,5% trong kịch bản cơ sở và tối đa 7,5% nếu các gói đầu tư công giải ngân mạnh và tiêu dùng nội địa phục hồi. Để đạt trên 8%, nền kinh tế cần một cú hích lớn, chủ yếu đến từ khu vực FDI - hiện

Tăng trưởng cần gắn với lợi ích thiết thực của người dân

đóng góp hơn 70% kim ngạch xuất khẩu và gần 20% GDP.

Tuy nhiên, theo Hội nghị Liên Hợp Quốc về Thương mại và Phát triển (UNCTAD), khu vực FDI tại Việt Nam chuyển khoảng 50 - 55% lợi nhuận ròng về nước gốc, và tỷ lệ giá trị gia tăng nội địa trong xuất khẩu chỉ ở mức 25 - 30%, thấp hơn nhiều so với Hàn Quốc (trên 50%) hay Trung Quốc (60 - 65%). Tăng trưởng dựa vào FDI với giá trị gia tăng thấp khó cải thiện thực chất thu nhập của người dân.

Vì vậy, cùng với con số 8%, cần phân tích các chính sách tài khóa - tiền tệ được điều chỉnh thế nào, ngân sách đầu tư công có chảy đúng chỗ (vào hạ tầng, năng lượng, công nghệ) hay bị dàn trải, tín dụng có hướng đến doanh nghiệp nội địa và các ngành có khả năng tạo việc làm bền vững hay chỉ vào lĩnh vực đầu cơ ngắn hạn.

Một tiểu thương ở Đồng Nai cho

biết, để xin vay 500 triệu đồng mở rộng xưởng mộc, chị mất cả tháng đi lại ngân hàng vì thiếu tài sản thế chấp. Trong khi đó, tín dụng lại chảy mạnh vào bất động sản và chứng khoán. Tăng trưởng 8%, vì thế, cần đi đôi với việc cải thiện thu nhập, tạo thêm việc làm chất lượng và nâng cao sức chống chịu của nền kinh tế. Ba định hướng chính sách cần đặt lên hàng đầu là: Thứ nhất, cơ cấu lại thu - chi ngân sách, giảm gánh nặng thuế, tăng hiệu quả đầu tư công, ưu tiên hạ tầng logistics, năng lượng tái tạo và chuyển đổi số - những lĩnh vực tạo nền móng lâu dài cho nền kinh tế.

Thứ hai, hỗ trợ doanh nghiệp nội địa tham gia sâu vào chuỗi giá trị, thông qua tín dụng ưu đãi, cải cách thể chế, bảo hộ thông minh và phát triển công nghiệp hỗ trợ. Thứ ba, giữ vững ổn định vĩ mô, điều hành tiền tệ linh hoạt nhưng kiên quyết kiểm soát lạm phát, minh bạch hóa chính sách

và cải thiện năng lực dự báo.

IMF trong báo cáo Vietnam Country Focus 2024 nhấn mạnh: “Mục tiêu tăng trưởng GDP cần đi đôi với cải thiện phúc lợi xã hội, giảm bất bình đẳng và nâng năng suất lao động”. Điều đó có nghĩa, thành công thật sự được đo bằng mức sống của người dân - họ có việc làm ổn định, thu nhập tăng, khả năng chi tiêu và tiết kiệm tốt hơn, và niềm tin vào tương lai được củng cố.

Trong một thế giới nhiều biến động, điều Việt Nam cần không phải là “bứt tốc” bằng mọi giá, mà là xây dựng một nền kinh tế đủ sức đứng vững trước sóng gió và đi xa. Chỉ khi tăng trưởng gắn liền với lợi ích thiết thực của nhân dân thì con số tăng trưởng mới thực sự mang ý nghĩa và trở thành bước đệm phát triển bền vững trong tương lai. ■

Các ngành hàng xuất khẩu linh hoạt trước thuế đối ứng của Mỹ

Các doanh nghiệp tìm cách thích ứng linh hoạt với thuế đối ứng 20% của Mỹ.

■ ĐÚC DUY

Trước việc Mỹ áp thuế đối ứng 20% cho hàng hóa Việt Nam xuất khẩu vào Mỹ, nhiều ngành hàng đã chủ động điều chỉnh kế hoạch sản xuất phù hợp, tăng đầu tư công nghệ, chủ động nguồn nguyên phụ liệu và linh kiện nhằm duy trì đơn hàng, đảm bảo việc làm cũng như thu nhập cho người lao động.

Từ ngày 7/8 vừa qua, hàng hóa xuất khẩu Việt Nam sang Mỹ chính thức chịu thuế đối ứng 20%. Mức thuế này đòi hỏi các doanh nghiệp (DN) phải tìm cách thích ứng linh hoạt.

Điều chỉnh sản xuất duy trì việc làm và thu nhập

Đánh giá về mức thuế đối ứng Mỹ dành cho hàng hóa xuất khẩu của Việt Nam, trong đó có ngành hàng dệt may, ông Lê Tiến Trường, Chủ tịch Hội đồng quản trị Tập đoàn Dệt may Việt Nam (Vinatex) cho rằng, Việt Nam hiện vẫn thuộc nhóm quốc gia có mức thuế không có lợi thế so với nhiều đối thủ trực tiếp tại thị trường Mỹ.

Do đó, các đơn vị trong toàn tập

đoàn cần điều chỉnh sản xuất hợp lý để duy trì việc làm và thu nhập cho người lao động. Đồng thời, chủ động quản trị tài chính linh hoạt, hỗ trợ kinh doanh trong điều kiện cạnh tranh dự báo rất cao thời điểm 4 tháng cuối năm để bù đắp chi phí, linh hoạt về giá nhằm giữ đơn hàng. “Giai đoạn 4 tháng cuối năm 2025 sẽ là thời điểm thị trường có nhiều biến động, vì vậy, mục tiêu lớn nhất của tập đoàn là ổn định lực lượng lao động. Đồng thời, tập đoàn yêu cầu các DN cần rà soát, nâng cấp thiết bị để đáp ứng các đơn hàng (cả trong và ngoài Vinatex) đã cam kết. Bên cạnh đó, toàn hệ thống phải cam kết đảm bảo năng suất và chất lượng sản phẩm, bởi đây là yếu tố then chốt giúp giữ chân khách hàng và sẵn sàng khi thị trường hồi phục. Trước diễn biến thuế quan và thị trường sẽ tiếp tục thay đổi từng ngày, ngoài việc tham gia các hội thảo định kỳ của tập đoàn, các đơn vị cần chủ động cập nhật thông tin thường xuyên, phân tích kỹ lưỡng để có giải pháp kịp thời và hiệu quả”, ông Lê Tiến Trường cho biết.

Ở lĩnh vực thủy sản, dù phải chịu mức thuế 20% nhưng thủy sản Việt Nam xuất khẩu vào Mỹ lại có thể mạnh ở dòng sản phẩm chế biến sâu. Do vậy, một số DN trong lĩnh vực này cho biết, đây sẽ là lợi điểm có thể giúp giữ chân

đơn hàng từ các nhà nhập khẩu Mỹ trong phân khúc giá trị gia tăng. Tuy nhiên, triển vọng xuất khẩu tôm Việt Nam sang Mỹ trong nửa cuối năm vẫn tiềm ẩn nhiều rủi ro, bởi không chỉ đối mặt với mức thuế đối ứng 20%, Việt Nam còn phải gánh thêm cả thuế CVD và thuế AD (khi kết quả sơ bộ POR19 khá cao), khiến DN gặp khó trong việc định giá, lập kế hoạch sản xuất và chào hàng. Không chỉ vậy, sức mua của người tiêu dùng Mỹ có thể giảm nếu giá tôm thành phẩm bị đẩy lên cao, nhất là khi thu nhập thực tế bị co lại trong bối cảnh lạm phát và chi tiêu cẩn trọng hơn.

Đại diện Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam (VASEP) cho biết, trong ngắn hạn, Việt Nam cần theo dõi sát diễn biến chính sách thuế từ Mỹ, đặc biệt là kết quả cuối cùng của thuế chống bán phá giá dự kiến công bố cuối năm 2025. Các DN nên cân nhắc điều chỉnh cơ cấu sản phẩm, tập trung

vào dòng hàng chế biến giá trị gia tăng - nơi Việt Nam vẫn có thế mạnh, đồng thời tìm cách tối ưu chi phí và nâng cao chất lượng để giữ chân khách hàng.

Về dài hạn, việc giảm phụ thuộc vào thị trường Mỹ và mở rộng thị phần ở các thị trường CPTPP, EU, Hàn Quốc và Trung Quốc, đồng thời đa dạng hóa sản phẩm tôm (sạch, hữu cơ, carbon thấp...) sẽ là chiến lược thiết yếu để duy trì sự ổn định trước những “cú sốc” từ chính sách thương mại toàn cầu.

Chủ động nguyên phụ liệu, tăng tỷ lệ nội địa hóa

Theo giới chuyên gia, mức thuế đối ứng 20% với hàng hóa vào Mỹ đã đặt nền kinh tế Việt Nam trước một thử thách lớn. Đây là một bước ngoặt chiến lược buộc Việt Nam phải nhanh chóng thay đổi mô hình xuất khẩu: tiến tới

xây dựng nền kinh tế định hướng chất lượng, minh bạch và đáp ứng các tiêu chuẩn khắt khe.

Đặc biệt, các DN cần tăng tỷ lệ nội địa hóa sản phẩm, chủ động nguồn cung nguyên phụ liệu và linh kiện. Điều này vừa làm tăng hàm lượng công nghệ và giá trị cho sản phẩm, vừa thúc đẩy phát triển các ngành hàng cùng phát triển để chủ động trước các rào cản thương mại. DN cần chú trọng đầu tư vào chuỗi cung ứng xanh - sạch, đáp ứng các chuẩn mực ESG cũng như thúc đẩy chuyển đổi số trong sản xuất - xuất khẩu, truy xuất nguồn gốc, minh bạch dữ liệu đến kiểm soát rủi ro chuỗi cung ứng...

PGS.TS Ngô Trí Long - Chuyên gia

Theo số liệu của hải quan Việt Nam, 6 tháng đầu năm 2025, xuất khẩu cá tra Việt Nam sang Mỹ đạt 175 triệu USD, tăng 10% so với cùng kỳ năm ngoái. Riêng các sản phẩm cá tra chế biến sâu thuộc mã HS16 đạt 26 triệu USD, tăng tới 48% nhờ nhiều doanh nghiệp đã chủ động “gom hàng” trước thời điểm áp thuế.

kinh tế khuyến nghị, các DN xuất khẩu trước mắt cần khẩn trương rà soát toàn bộ danh mục sản phẩm, phân tích sâu sắc mức độ ảnh hưởng. Trên cơ sở đó, điều chỉnh kịp thời cơ cấu sản phẩm, đa dạng hóa danh mục, ưu tiên các mặt hàng có khả

năng cạnh tranh cao, giá trị gia tăng lớn và ít bị ảnh hưởng bởi thuế quan. Điều cần thiết hơn là DN cần chủ động tái đàm phán hợp đồng với các đối tác nhập khẩu, thương lượng một cách thực chất để điều chỉnh giá thành, chia sẻ chi phí phát sinh từ thuế quan, tránh việc đứt gãy hoặc giảm mạnh đơn hàng.

“Các DN cần đặc biệt coi trọng việc tăng cường kiểm soát chất lượng hàng hóa, minh bạch nguồn gốc xuất xứ, đáp ứng nghiêm ngặt các quy định về xuất xứ hàng hóa (CO), truy xuất nguồn gốc rõ ràng. Đối với các ngành hàng có nguy cơ cao như dệt may, chế biến gỗ và nông sản, việc tuân thủ chặt chẽ quy định quốc tế là điều kiện tiên quyết để giữ vững lòng tin và vị thế trên thị trường Mỹ”, PGS.TS.Ngô Trí Long lưu ý.■

Giải pháp để ngành sữa chủ động 70% nguồn nguyên liệu vào năm 2030

Tại hội thảo “Phát triển ngành sữa Việt Nam giai đoạn năm 2030 tầm nhìn đến 2045” do Viện Nghiên cứu chiến lược chính sách (Bộ Công Thương) tổ chức ngày 12/8, các chuyên gia chỉ ra nghịch lý lớn, đó là một quốc gia có thế mạnh nông nghiệp nhưng lại phụ thuộc quá lớn vào nguồn sữa nhập khẩu.

Theo báo cáo, sản lượng sữa tươi nguyên liệu trong nước hiện mới chỉ đáp ứng được khoảng 40% nhu cầu sản xuất. Hệ quả là trong năm 2024, Việt Nam đã phải nhập khẩu hơn 1,1 tỷ USD sữa và các sản phẩm từ sữa. Trong khi đó, tiềm năng của thị trường nội địa là rất lớn. Mức tiêu thụ sữa

binh quân đầu người ở Việt Nam hiện khoảng 36 lít/năm, trong khi mức trung bình của thế giới là 100 lít/năm. Đây chính là dư địa tăng trưởng cho ngành sữa nếu có thể chủ động được nguồn cung.

Để đạt được mục tiêu chiến lược là sản xuất 4 tỷ lít sữa tươi và đáp ứng 70% nguồn nguyên liệu vào năm 2030, các chuyên gia cho rằng, cần một hệ thống giải pháp đồng bộ và quyết liệt. Theo Tiến sĩ Trần Quang Trung, Chủ tịch Hiệp hội Sữa Việt Nam, bước đi đầu tiên và quan trọng nhất là phải có một chiến lược tổng thể về vùng chăn nuôi: “Trước hết, chúng ta phải có vùng quy hoạch cho chăn nuôi bò sữa. Ngoài ra,

chúng ta tạo nguồn thức ăn sinh khối, xử lý môi trường, đầu tư khoa học công nghệ, dây chuyền chăn nuôi và tạo giống bò năng suất chất lượng cao”.

Bên cạnh trang trại lớn, vai trò của các nông hộ là không thể thiếu. Tiến sĩ Nguyễn Xuân Dương, Chủ tịch Hội Chăn nuôi Việt Nam cho rằng, Việt Nam có thể tăng quy mô đàn bò sữa lên 4 - 5 lần (hiện chỉ có 330.000 con) nếu phát huy được thế mạnh của hộ chăn nuôi quy mô nhỏ và vừa. Ông Dương nói: “Chúng ta không thể bỏ chăn nuôi quy mô nông dân từ 20 - 50 con, đây là bài học kinh điển mà Hàn Quốc, Đài Loan (Trung Quốc) thành công. Sau đó, là phát triển chăn nuôi hợp tác xã...”.

Từ góc độ doanh nghiệp, ông Ngô Minh Hải - Chủ tịch HĐQT Tập đoàn TH-True Milk, khẳng định: Việt Nam hoàn toàn có thể tự chủ nguồn sữa tươi, vấn đề là cần “quyết tâm và chính sách đủ mạnh”. Ông kiến nghị một loạt chính sách tài chính cụ thể như: Áp dụng thuế VAT 0% cho sữa tươi nguyên liệu, trợ giá cho các dự án công nghệ cao, và đặc biệt là chính sách đất đai để tạo quỹ đất đủ lớn; đồng thời, cần có cơ chế để doanh nghiệp lớn và nông dân liên kết chặt chẽ. Doanh nghiệp sẽ đóng vai trò dẫn dắt, chuyển giao công nghệ và bao tiêu sản phẩm.

LỆ HẰNG

CHÍNH QUYỀN ĐỊA PHƯƠNG 2 CẤP SAU SÁP NHẬP:

Nơi quá tải, nơi ung dung

■ ÁNH PHƯƠNG

Chính quyền địa phương 2 cấp sau sáp nhập ghi nhận thực tế trái ngược. Một số địa phương bộ máy một cửa quá tải, người dân xếp hàng chờ từ sáng sớm. Trong khi nơi khác tiếp nhận hồ sơ nhẹ nhàng, không gian làm việc thông thoáng. Hai bức tranh trái ngược ấy cho thấy khoảng cách lớn về áp lực dân số, cơ sở hạ tầng và nhu cầu sử dụng dịch vụ hành chính công sau sáp nhập.

Dân đông, thủ tục ùn ứ

Tại một số xã sau sáp nhập, lượng người dân đến làm thủ tục hành chính tăng vọt, trong khi hạ tầng và nhân lực chưa được điều chỉnh tương xứng. Có mặt tại Ủy ban nhân dân (UBND) xã Vật Lại, huyện Ba Vì (cũ), Thành phố Hà Nội, vào một sáng đầu tháng 8, phóng viên ghi nhận hàng dài người dân xếp hàng chờ đến lượt làm thủ tục. Không khí tại bộ phận “một cửa” khá căng, nhiều người sốt ruột vì chờ đợi quá lâu, gương mặt lộ rõ sự mệt mỏi.

Theo quan sát của chúng tôi, tại bộ phận một cửa của UBND xã, có 6 quầy phục vụ người dân. Tuy nhiên, do số lượng người dân đến làm thủ tục đông nên lực lượng phục vụ không xuê. Ông Nguyễn Văn Hưng (người dân thôn Vật Phụ, xã Vật Lại) chia sẻ: “Tôi đi chứng thực hợp đồng chuyển nhượng đất, lấy số từ hơn 8 giờ sáng mà gần 11 giờ vẫn chưa tới lượt. Cán bộ thì ít mà hồ sơ thì nhiều”.

Ông Chu Quang Thụy, cư trú tại thôn Yên Bò, xã Vật Lại cho biết, ông đến văn phòng một cửa từ đầu giờ sáng để làm thủ tục công chứng sổ đỏ, nhưng gần 10h vẫn chưa đến lượt. “Tôi lấy số thứ tự là 17, nhưng giờ mới đang gọi đến số 15. Vẫn phải tiếp tục chờ”, ông Thụy nói lộ rõ sự sốt ruột.

Tương tự, tình trạng quá tải cũng diễn ra tại xã An Khánh và xã Đại Thanh, Hà Nội. Tại UBND xã An Khánh, phòng tiếp nhận hồ sơ hành chính cấp xã luôn luôn trong tình trạng quá tải. Ghế chờ kín chỗ, người ngồi sát vai nhau, còn nhiều người phải đứng chen ở lối đi. Không gian chật hẹp càng trở nên ngột ngạt bởi lượng người ra vào tấp nập. Ở các quầy tiếp nhận, cán bộ làm việc liên tục, vừa

Tình trạng quá tải thường xuyên diễn ra tại bộ phận tiếp nhận hồ sơ xã An Khánh.

nhập dữ liệu vừa trao đổi với công dân.

Trao đổi với phóng viên, ông Nguyễn Duy Giang, Phó Chủ tịch UBND xã An Khánh cho hay, xã đang triển khai tiếp nhận hồ sơ của công dân theo chỉ đạo của cơ quan cấp trên và Trung tâm Phục vụ hành chính công thành phố. Sau hơn một tháng hoạt động, lượng người đến đông, trung bình hơn 100 lượt/ngày. Hồ sơ tiếp nhận chủ yếu liên quan đến chứng thực, hộ tịch và một số lĩnh vực khác. Những hồ sơ thuộc thẩm quyền xã được giải quyết đúng hạn, không để tồn đọng. “Về cơ sở vật chất, xã đang tận dụng trụ sở cũ để lại, điều kiện còn chật chội, chưa được xây mới theo chủ trương. Do lượng công dân đến đông, xã cải tạo thêm phòng chờ để bảo đảm tiếp nhận thuận tiện. Việc bố trí nhân lực cũng gặp khó khăn nên xã đã huy động đoàn thanh niên hỗ trợ hướng dẫn, trông giữ xe và đón tiếp công dân”, ông Giang cho biết.

“Một cửa vắng khách”, thủ tục nhanh gọn

Trái ngược với cảnh đông đúc, chật chội tại bộ phận “một cửa” ở UBND xã Vật Lại hay UBND xã An Khánh, tại bộ phận tiếp nhận và trả kết quả thủ tục hành chính ở UBND xã Cổ Đô, Hà Nội, duy trì không khí làm việc thông thoáng, trật tự. Phòng “một cửa” yên tĩnh, phòng chờ còn nhiều ghế trống, người dân đến đều được tiếp nhận hồ sơ ngay, không phải xếp hàng hay chờ đợi lâu. Lượng người ra vào trong ngày ở mức vừa phải, không xảy ra cảnh

chen lấn hay chờ đợi dài.

Chị Nguyễn Thị Lập, ở xã Phú Đông cũ, nay là xã Cổ Đô, cho biết: “Tôi đi làm thủ tục thay đổi tài khoản để chuyển cho người khác sử dụng. Tôi vừa đến đã được giải quyết ngay, nhanh lắm. Về cảm nhận, tôi thấy thủ tục hiện nay khá thuận tiện, chưa gặp khó khăn gì. So với trước đây, tốc độ giải quyết như vậy là nhanh”.

Tương tự, tại bộ phận tiếp nhận và trả kết quả thủ tục hành chính ở phường Kỳ Sơn, tỉnh Phú Thọ diễn ra yên ắng và trật tự. Người dân đến làm thủ tục chỉ phải chờ vài phút là được phục vụ. Cán bộ tiếp nhận hồ sơ có thời gian trao đổi kỹ với từng người, giải đáp cặn kẽ thắc mắc, xử lý gọn gàng ngay tại chỗ. Do không bị quá tải nên việc thực hiện thủ tục hành chính ở đây

trở nên nhẹ nhàng, không áp lực, không vội vã.

Bà Nguyễn Thị Vân, cư trú tại phường Kỳ Sơn, Phú Thọ chia sẻ: “Hôm nay tôi đến làm thủ tục chứng thực giấy tờ. Vừa đến nơi đã được cán bộ tiếp nhận hướng dẫn tận tình, lấy số và chỉ vài phút sau là đến lượt. Toàn bộ quá trình diễn ra nhanh gọn, không phải chen chúc hay chờ đợi lâu như tôi từng lo ngại. Không gian làm việc ở đây khá thoáng đãng, trật tự, cán bộ cởi mở và giải quyết hồ sơ đúng quy trình. Tôi cảm thấy rất hài lòng vì thủ tục hành chính bây giờ thuận tiện hơn nhiều, tiết kiệm được cả thời gian lẫn công sức”.

Lý giải nguyên nhân khiến bộ phận “một cửa” tại phường Kỳ Sơn (Phú Thọ) thường xuyên vắng vẻ, ông Nguyễn Đức Hiếu - Phó Chủ tịch UBND phường cho biết, đặc thù địa bàn nơi đây khá rộng, dân cư phân bố rải rác, không tập trung đông như các đô thị hoặc khu vực giáp ranh trung tâm. “Người dân ở đây phần lớn làm nông nghiệp, sinh hoạt chủ yếu gắn với đồng ruộng nên nhu cầu thực hiện các thủ tục giấy tờ không nhiều như ở các địa phương có hoạt động thương mại, dịch vụ sôi động. Ngoài những hồ sơ thiết yếu liên quan đến chứng thực, hộ tịch hay đất đai, hầu hết bà con không thường xuyên đến UBND để giải quyết thủ tục. Chính vì vậy, khối lượng công việc tại bộ phận tiếp nhận và trả kết quả của phường luôn ở mức vừa phải, giúp cán bộ có nhiều thời gian hướng dẫn kỹ càng, bảo đảm tiến độ giải quyết nhanh chóng và chất lượng phục vụ tốt cho người dân”, ông Hiếu cho biết. ■

Tại bộ phận tiếp nhận và trả kết quả thủ tục hành chính phường Kỳ Sơn (Phú Thọ), việc thực hiện thủ tục hành chính diễn ra rất nhanh.

**Loa
ngoại**

■ MIC

Vắt chanh không bỏ vỏ

- Ủ, đúng là ý thức chung còn thiếu. Nhưng mà, vỏ chanh bỏ đi đâu? Dưới gần bàn có thùng rác mà đa số vẫn ném giấy ăn ra ngoài kia kìa. Bà lớn tuổi ấy bỏ vỏ chanh vào đĩa chanh chưa vắt là còn lịch sự chán!

- Tôi thì đang nghĩ rằng bà ấy hồi còn đi làm chắc là sắp to lắm...

- Ông vừa nói bà ấy thiếu ý thức, giờ lại nghĩ bà ấy làm sắp to, có gì sai sai ông à!

- Tôi nghĩ đến đâu nói đến đấy thôi. Đợt này bà nó nhà tôi nghĩ hưu dự định mở hàng ăn, tôi

đang nghĩ cách làm sao không phải cắt chanh để ra đĩa nữa.

- Ông cứ nghĩ đi, còn cuộc sống đang chuyển đổi số rồi, không kịp nghĩ đâu!

- Số má gì? Thẻ vé bus phi vật lý của tôi đây, hiện đại chưa? Vậy mà nhiều phụ xe không có máy quét vẫn đòi bấm mã QR cho xem.

- Thế ư, quét mã QR bằng mắt à? Hay là cái chuyện này cũng do vắt chanh không bỏ vỏ, ông nhí!

- Vắt chanh xong phải bỏ vỏ chứ nếu mà vắt chanh không bỏ vỏ thì ông nuốt trọn quả cho rồi, nhà hàng đỡ công cắt miếng ra cho ông vắt vào bún phở.

- Phải bỏ vỏ chứ, vấn đề là bỏ chỗ nào thôi. Ông nhìn đây, bà lớn tuổi ngồi đối diện vừa ăn xong đứng dậy tôi mới thấy bà ấy vắt xong miếng chanh bỏ vỏ ngay vào đĩa đầy chanh cắt ra chưa vắt. Như thế là thiếu ý thức, khách vào sau thấy như ăn thừa ăn mứa...

Chuyện về gia đình 4 thế hệ làm công an

Gia đình Thiếu tá Bùi Đức Thịnh và Thiếu tá Phan Thị Thủy cùng con, cháu.

Trung tá Bùi Anh Đức (thứ hai, từ trái sang) và Lãnh đạo Bộ Công an tại triển lãm: Vinh quang Công an nhân dân Việt Nam.

■ CAO THẮNG

Hơn nửa thế kỷ, bốn thế hệ chung một màu áo xanh, một lời thề son sắt. Từ cụ Phan Hòe - chiến binh lão thành gần 90 tuổi - đến người chắt trẻ Nguyễn Đức Long, câu chuyện gia tộc Công an nhân dân này là bản hùng ca về lòng trung thành, sự hy sinh và tình yêu Tổ quốc.

Khởi nguồn từ người cán bộ tận tâm

Cụ Phan Hòe, chiến binh lão thành đã cống hiến trọn đời cho sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc, hiện gần 90 tuổi nhưng vẫn giữ được vẻ quắc thước. Cuộc đời của cụ là minh chứng sống động cho tinh thần yêu nước và phụng sự Tổ quốc, từ những ngày đầu kháng chiến chống Pháp cho đến tận bây giờ.

Truyền thống về vang của cụ Phan Hòe bắt đầu từ những năm tháng kháng chiến trường kỳ của dân tộc. Năm 1954, sau khi đế quốc Pháp rút khỏi miền Bắc, cụ Hòe đã tham gia lực lượng của Công an thành phố Hải Phòng để tiếp quản thành phố Hải Phòng. Không dừng lại ở đó, khi Việt Nam bước vào cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ, cụ Phan Hòe lại tiếp tục xung phong ra tiền tuyến để khoác lên mình màu áo xanh bộ đội Cụ Hồ.

Suốt bao năm tháng vào sinh ra tử, cụ đã cống hiến trọn đời cho sứ mệnh bảo vệ Tổ quốc, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ bảo vệ bình yên cho nhân dân. Dù ở cương vị nào, cụ Phan Hòe luôn luôn là tấm gương soi sáng, mẫu mực cho các thế hệ mai sau noi theo.

Ở tuổi gần 90, niềm hạnh phúc lớn nhất của cụ Phan Hòe chính là được nhìn thấy đất nước hòa bình, không ngừng phát triển. Không chỉ là một người lính mẫu mực, cụ Phan Hòe còn là một người thầy, người cha đã truyền dạy những giá trị quý báu cho thế hệ con cháu. Cụ Hòe thường răn dạy con cháu mình rằng: “Các con, các cháu, dù ở vị trí công tác nào đều phải giữ được cốt cách của người Công an nhân dân, hết lòng phụng sự Tổ quốc và nhân dân, phải là thanh kiếm sắc bén của Đảng”. Lời dạy này là kim chỉ nam cho gia đình cụ, là thông điệp về lòng trung thành và trách nhiệm đối với quê hương.

“Nghề công an không thiếu những thử thách và hy sinh. Có những khi thực hiện nhiệm vụ khiến cả hai vắng nhà, những ngày lễ kỷ niệm chỉ kịp chúc nhau qua điện thoại. Dù con ốm, việc nhà bộn bề, họ vẫn phải sẵn sàng nhận nhiệm vụ bất kể đêm khuya, ngày nghỉ, hay lễ Tết. Đặc biệt, người phụ nữ trong ngành cần học cách “vừa cứng rắn như một chiến sĩ, vừa dịu dàng như một người mẹ”. Tuy nhiên, chính những khó khăn ấy lại càng giúp chúng tôi thêm gắn bó và thấu hiểu. Gia đình là nguồn động lực, niềm tin giúp chúng tôi vượt qua mọi trở ngại để cống hiến hết mình cho sự nghiệp giữ gìn an ninh trật tự”.

Trung tá Bùi Thị Vân Thúy

Viết tiếp truyền thống

Câu chuyện về gia đình Thiếu tá Bùi Đức Thịnh và Thiếu tá Phan Thị Thủy, những người con của cụ Phan Hòe, là minh chứng sống động cho tinh thần vì dân, vì nước tiếp tục cống hiến cho lực lượng Công an nhân dân.

Ông Bùi Đức Thịnh, đã ngoài tuổi 70, từng là cán bộ tại Trại giam số 5, Bộ Công an (đóng trên địa bàn huyện Yên Định (cũ), tỉnh Thanh Hóa. Sau nhiều năm công tác tại Thanh Hóa, ông được điều chuyển đến nhiều đơn vị khác như Trại tạm giam Công an tỉnh Thái Bình và Công an huyện Tiền Hải (tỉnh Thái Bình cũ, nay thuộc Hưng Yên). Đồng hành với ông trên mọi nẻo đường công tác là người vợ, người đồng chí - Thiếu tá Phan Thị Thủy, nguyên là cán bộ Công an huyện Tiền Hải (Thái Bình cũ).

Điểm chung nổi bật ở gia đình ông Thịnh chính là niềm tin tuyệt đối vào Đảng, vào sự nghiệp bảo vệ an ninh Tổ quốc và một tinh thần kỷ luật cao. Dù ở vị trí hay cấp bậc nào, chữ “vì dân” đều được đặt làm cốt lõi trong mọi hoạt động công tác. Thiếu tá Phan Thị Thủy luôn đồng viên chồng và các con học hành, phấn đấu và tiếp tục hy sinh, cống hiến cho công cuộc bảo vệ an ninh Tổ quốc. “Hạnh phúc của gia đình là sự thương yêu, đùm bọc lẫn nhau, mọi thành viên cùng có trách nhiệm góp phần nhỏ vào việc giữ gìn an ninh trật tự của Tổ quốc”, bà Thủy chia sẻ.

Tiếp nối truyền thống thế hệ của ông Thịnh, bà Thủy là Trung tá Bùi Thị Vân Thúy và chồng - Thượng tá Nguyễn Văn Mạnh, công tác tại Phòng Cảnh sát cơ động Công an tỉnh Hưng Yên, đã có hơn 25 năm cống hiến trong

ngành. Trước khi về Phòng Cảnh sát cơ động, anh Mạnh đã có hơn 20 năm công tác điều tra, phá hàng trăm vụ án ma túy lớn nhỏ tại tỉnh Thái Bình (cũ), nay là Hưng Yên.

Họ vừa là vợ chồng vừa là đồng chí, “cùng khoác chung màu áo, cùng chia sẻ lý tưởng, cùng gánh vác trách nhiệm vì bình yên Tổ quốc”. Tình yêu và sự thấu hiểu giúp họ học cách làm “hậu phương vững chắc cho nhau” dù cả hai đều ở tiền tuyến, học cách lắng nghe trong im lặng và chia sẻ trong bận rộn. Một người con khác của ông Thịnh và bà Thủy là Trung tá Bùi Anh Đức, người lính cảnh sát hình sự gương mẫu, đã dành hơn hai thập kỷ cuộc đời để thực hiện ước mơ từ thuở nhỏ: trở thành công an - tiếp nối truyền thống gia đình và phụng sự Tổ quốc. Ngay từ bé, Trung tá Bùi Anh Đức đã mơ ước được làm công an khi chứng kiến công việc của bố mẹ và đồng đội. Anh đã nỗ lực học tập để thi đỗ vào trường của ngành công an, thực hiện ước mơ tiếp bước gia đình. Trung tá Bùi Anh Đức sớm nhận thức được sự gian khó, vất vả của nghề. Gần 10 năm công tác tại Tây Nguyên đã rèn luyện cho anh tinh thần và ý chí kiên định.

Khi chuyển về Cục Cảnh sát hình sự, Bộ Công an, anh càng thấm thía hơn những thử thách: thời gian làm việc thất thường, sẵn sàng nhận nhiệm vụ bất cứ lúc nào, đối mặt với hiểm nguy và các loại tội phạm. Dù vất vả, nguy hiểm, anh và đồng đội vẫn yêu nghề, tự hào là chiến sĩ cảnh sát hình sự. Anh khẳng định: “Nếu được chọn lại, tôi vẫn chọn làm cảnh sát hình sự”.

Hình mẫu lý tưởng của Trung tá Bùi Anh Đức chính là cha của mình - người

luôn hết sức, hết lòng trong công việc với tinh thần “vì nhân dân phục vụ”. Anh luôn ghi nhớ lời dặn của bố khi bắt đầu công tác: “làm việc với cái tâm trong sáng, đối diện với con người bằng tình yêu thương và lựa chọn sự lương thiện”. Lời dặn ấy đã trở thành kim chỉ nam theo anh suốt hơn 20 năm công tác. “Tôi cam kết sẽ tiếp tục giữ vững bản lĩnh chính trị, không ngừng trau dồi kiến thức để nâng cao nghiệp vụ. Mục tiêu là góp phần vào công tác phòng chống tội phạm của lực lượng công an nhân dân nói chung và cảnh sát hình sự nói riêng, vì sự bình yên và hạnh phúc của nhân dân” - Trung tá Đức nhấn mạnh.

Nguyễn Đức Long, 21 tuổi, sinh viên trường Cao đẳng An ninh Nhân dân, hiện là Bí thư Chi đoàn của lớp, đang tạo dấu ấn với khát vọng nối nghiệp gia đình, tiếp nối truyền thống bốn thế hệ phụng sự trong lực lượng Công an nhân dân. Anh là chắt của cụ Phan Hòe, cháu ngoại của ông Bùi Đức Thịnh và là con trai của Trung tá Bùi Thị Vân Thúy.

Từ nhỏ, Nguyễn Đức Long đã được truyền cảm hứng mạnh mẽ từ những câu chuyện về ông ngoại, bố, mẹ và cậu, thôi thúc anh chọn ngành công an. Hình ảnh người cha, Thượng tá Nguyễn Văn Mạnh, một chiến sĩ công an tận tụy với bộ quân phục xanh nghiêm trang, luôn luôn đi kèm trong tâm trí anh. Quyết đoán khi giải quyết tình huống, đã in sâu đậm trong tâm trí Long. “Chính tấm gương tận tụy, kiên cường của bố đã khiến tôi ngưỡng mộ và tự hào, để rồi trong tim tôi, hình ảnh người công an nhân dân mang tên “bố” mãi là niềm cảm hứng và động lực lớn lao”, Long chia sẻ. Đối với Long, khoác lên mình bộ quân phục xanh là biểu tượng của sức mạnh và kỷ luật, là lời nhắc nhở về trách nhiệm bảo vệ bình yên cho nhân dân.

Hơn nửa thế kỷ, bốn thế hệ trong một gia đình cùng khoác áo công an nhân dân, nguyện trọn đời gìn giữ bình yên cho Tổ quốc. Từ cụ Phan Hòe - chiến binh lão thành gần 90 tuổi, đến người chắt trẻ Nguyễn Đức Long, mỗi thành viên là một câu chuyện cảm động về lòng trung thành, sự hy sinh thầm lặng và tinh thần “vì dân, vì nước”.

TUẤN TRẦN:

Từ vai phụ mờ nhạt đến nam chính của loạt phim trăm tỷ

■ MAI TRANG

Sau hơn 10 năm hoạt động nghệ thuật, Tuấn Trần ngày càng khẳng định vị trí trong sự nghiệp diễn xuất với hàng loạt vai diễn ấn tượng.

Tuấn Trần bắt đầu con đường diễn xuất với các vai phụ trong những bộ phim như “Mùa oải hương năm ấy”, “Lao công bí ẩn”, “Xưởng 13”... và tham gia một số web drama như “21 ngày yêu em”, “Thần chết tập sự”, “Xin chào papa”, do anh tự đầu tư và sản xuất. Tuy nhiên, những vai diễn này chưa giúp Tuấn Trần gây ấn tượng với khán giả. Khán giả thường dành nhiều lời khen cho ngoại hình của Tuấn Trần nhưng chưa đánh giá cao diễn xuất của nam diễn viên.

Tên tuổi của Tuấn Trần được khán giả biết đến nhiều hơn khi đóng chính trong MV “Anh cứ đi đi” của Hari Won. Năm 2016, anh có vai chính đầu tiên trong phim truyền hình “Chị em nhà Đông Cốc”.

Bứt phá với loạt vai chính trăm tỷ

Bước ngoặt lớn nhất trong sự nghiệp của Tuấn Trần đến vào năm 2021, khi anh được đạo diễn Trần Thành giao vai Quấn trong phim điện ảnh “Bố già” dựa trên web drama cùng tên. Quấn là chàng trai trẻ bộp chộp, cá tính mạnh, đôi khi bất cần nhưng lại ẩn chứa tình cảm sâu sắc dành cho gia đình. Đây là một vai diễn đòi hỏi khả năng diễn xuất giàu cảm xúc, biến hóa giữa hài hước và bi kịch.

Để vào vai Quấn, Tuấn Trần không chỉ thay đổi ngoại hình mà còn tự trau dồi khả

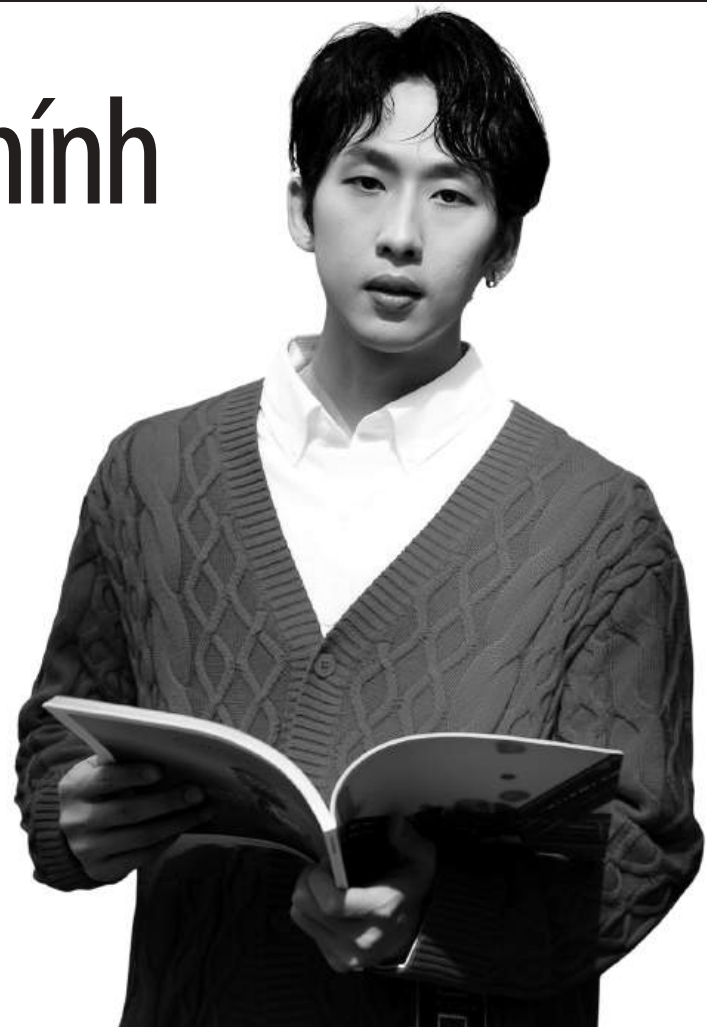
năng diễn xuất của bản thân. Anh giảm 9kg, thay đổi kiểu tóc, phong cách ăn mặc, dáng đi, điệu bộ để phù hợp với nhân vật. Cảnh “đấu khẩu” giữa Quấn và ông Ba Sang (Trần Thành), một cú máy dài 4 phút không cắt, được giới chuyên môn và khán giả dành nhiều lời khen. Đây cũng là minh chứng rõ ràng cho sự trưởng thành về diễn xuất của anh.

Thành công của “Bố già” không chỉ ở doanh thu hơn 400 tỷ đồng, phim còn giúp Tuấn Trần giành hàng loạt giải thưởng như Nam diễn viên chính xuất sắc phim truyện điện ảnh tại lễ trao giải Cánh diều vàng 2021 và Nam diễn viên chính xuất sắc tại Liên hoan phim Việt Nam cùng năm.

Sau “Bố già”, Tuấn Trần liên tục góp mặt trong loạt dự án điện ảnh đình đám có doanh thu hơn 100 tỷ đồng là “Đất rừng phương Nam”, “Làm giàu với ma”, “Mai”.

Trong “Đất rừng phương Nam”, Tuấn Trần vào vai Út Lục Lâm, mồ côi cha mẹ từ nhỏ, chuyên trộm cắp vật để sinh tồn. Phim dựa trên cuốn tiểu thuyết cùng tên của nhà văn Đoàn Giỏi và bộ phim truyền hình Đất phương Nam, xoay quanh An (Hạo Khang), cậu bé lưu lạc ở miền Tây trên đường tìm cha. Đồng hành cùng An trên hành trình đó là Út Lục Lâm. Bằng lối diễn xuất tự nhiên và chân thật, Tuấn Trần đã tạo nên hình ảnh Út Lục Lâm mới mẻ, sinh động, thoát khỏi cái bóng của phiên bản do nghệ sĩ Trung Dân thể hiện trên phim truyền hình.

Trong “Làm giàu với ma”, Tuấn Trần vào vai Lanh - một chàng trai ngoan hiền, con của ông Đạo (NSƯT Hoài Linh) làm nghề đạo tì. Một ngày nọ, Lanh bỗng đổi tính đổi nết và lao vào cờ bạc với bộ môn đá gà để kiếm rất nhiều

Tuấn Trần sinh năm 1992, được biết đến nhiều sau vai chính trong phim “Bố già” vào mùa phim Tết 2021. Anh nhận được nhiều sự quan tâm từ khán giả và chứng minh năng lực diễn xuất sau “Đất rừng phương Nam”, “Mai”, “Mang mẹ đi bỏ”... Sắp tới, nam diễn viên trở lại với “Làm giàu với ma” phần 2.

tiền. Một lần, Lanh có khả năng nhìn thấy hồn ma của Na (Diệp Bảo Ngọc), từ đó giao kèo để Na giúp anh làm giàu bằng các trò may rủi. Không chỉ mang đến cảm giác mới mẻ với hình ảnh “chiến thần đá gà”, Lanh còn là vai diễn “bầm dập” và thú vị nhất của Tuấn Trần trên màn ảnh rộng từ trước đến nay. Từ hình tượng “hotboy” và “lãng tử” quen thuộc, Tuấn Trần mạnh dạn thử sức với kiểu nhân vật gai góc, liều lĩnh, đòi hỏi nhiều nghiên cứu và trải nghiệm thực tế để thể hiện chân thật nhất. Anh dành thời gian tìm hiểu về đá gà, tự đảm nhận nhiều cảnh hành động mạo hiểm.

Một trong những vai diễn ấn tượng nhất của Tuấn Trần là vai Dương trong phim “Mai” của đạo diễn Trần Thành, đóng cặp cùng Phương Anh Đào (vai Mai). Dương là một cậu ấm đam mê âm nhạc, rời bỏ gia đình để sống tự lập. Đây là lần đầu tiên anh thử sức với kiểu nhân vật có nội tâm phức tạp, vừa cứng đầu, vừa nhạy cảm, khác hẳn những hình tượng lãng tử quen thuộc trước đây. Sự kết hợp ăn ý

Teqball Việt Nam chuẩn bị chu đáo cho mục tiêu cao

■ NGÔ ĐỨC

Hướng tới màn ra mắt rất đáng chờ đợi tại SEA Games 33, đội tuyển Teqball Việt Nam đang trải qua quá trình chuẩn bị bài bản, với điểm nhấn là các đợt rèn giữa kỹ chiến thuật cùng đội ngũ chuyên gia hàng đầu thế giới.

Trong khuôn khổ Chương trình Ngoại giao Thể thao của Hungary, tại Nhà thi đấu Bình Phú, Thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM) vừa diễn ra khóa tập huấn cho đội tuyển Teqball Việt Nam. 7 VĐV nữ và 5 VĐV nam trải qua 2 tuần học hỏi chuyên môn rất chất lượng, dưới sự hướng dẫn của chuyên gia người Hungary Milan Szabo, từ Liên đoàn Teqball quốc tế (FITEQ), cùng HLV Pornthep Wapisiri từ Thái Lan - quốc gia có nhiều VĐV Teqball vô địch thế giới.

VĐV Trần Thị Trà My cho hay: “Ấn tượng của tôi là thời gian và cách tập luyện trên sân của hai chuyên gia. Các VĐV phải có mặt trước 15 phút để chuẩn bị đúng giờ vào khởi động luôn. Trong lúc tập luyện,

chuyên gia đưa ra các bài căng cơ, giãn cơ rất chuyên nghiệp, giúp chúng tôi tăng khả năng phục hồi cơ thể sau tập luyện. Khi được tập với chuyên gia, chúng tôi sẽ được giải đáp những thắc mắc và được hỗ trợ để hoàn thiện kỹ thuật chính xác nhất”.

Hai chuyên gia quốc tế đã nghiên cứu kỹ những vấn đề về chuyên môn trước khi sang Việt Nam, từ đó cải thiện có trọng tâm, trọng điểm về kỹ thuật cho các VĐV nước ta. Trong đó, chuyên gia Milan Szabo hướng dẫn chi tiết về kỹ năng đánh đầu, còn HLV Pornthep đưa ra các bài tập nâng cao hiệu quả xử lý bóng và dứt điểm bằng chân. “Tôi tham gia môn Teqball mới chỉ 1 năm, nay được tập với chuyên gia từ nước ngoài về. Họ giúp các VĐV về vấn đề thể lực, sức mạnh khi thi đấu” - VĐV 42 tuổi Trần Văn Khoa, với kinh nghiệm hơn 20 năm thi đấu cầu mây, chia sẻ.

Teqball ra đời từ năm 2014 và đang phát triển ổn định ở hơn 140 quốc gia, vùng lãnh thổ. Tuy mới tiếp cận với Teqball từ tháng 9/2024, nhưng Việt Nam đã tổ chức thành công giải Vô địch thế giới 2024, thu hút hàng trăm VĐV quốc tế. Đây là giải Teqball có quy mô lớn nhất từ trước đến nay, nhằm kỷ niệm 10 năm chính thức ra mắt

Những vận động viên Teqball được rèn giữa kỹ chiến thuật để hướng đến Sea Games 33.

môn thể thao này. Chung cuộc, Thái Lan giành tới 4 trên tổng số 5 HCV, phần nào cho thấy lợi thế của kỹ thuật cầu mây khi áp dụng vào thi đấu Teqball. Với các tuyển

với Phương Anh Đào giúp nhân vật của Tuấn Trần vừa lãng mạn, vừa sâu lắng, tạo nhiều khoảnh khắc đắt giá trên màn ảnh.

Thành công vang dội của “Mai” với doanh thu hơn 550 tỷ đồng cùng loạt giải thưởng tại Ngôi sao xanh 2024, trong đó có Nam diễn viên chính xuất sắc dành cho Tuấn Trần, đã khẳng định bước tiến mới và sự trưởng thành vượt bậc của anh trong sự nghiệp diễn xuất.

Trưởng thành trong diễn xuất với “Mang mẹ đi bỏ”

Mới đây, Tuấn Trần đảm nhận vai nam chính trong phim “Mang mẹ đi bỏ” - dự án điện ảnh kết hợp giữa Việt Nam và Hàn Quốc, do Mo Hong Jin làm đạo diễn và biên kịch. Phim kể về số phận của Hoan (Tuấn Trần) - một chàng trai trẻ ngày ngày làm nghề cắt tóc via hè để kiếm tiền lo cho mẹ. Mẹ Hoan là bà Hạnh (Hong Đào), mắc bệnh Alzheimer và cư xử như một đứa trẻ con. Căn bệnh của mẹ không chỉ là gánh nặng mưu sinh, mà còn lấy đi của Hoan một cuộc đời tự do với những ước mơ chưa thể thực hiện. Một ngày, Hoan quyết định mang mẹ “đi bỏ” cho người anh trai ở Hàn Quốc, người mà chính Hoan còn không biết mặt mũi ra sao. Hiện tại, “Mang mẹ đi bỏ” đã vượt mốc doanh thu hơn 100 tỷ đồng.

Khán giả dành nhiều lời khen cho diễn xuất của Tuấn Trần trong “Mang mẹ đi bỏ”. Nam diễn viên thể hiện trọn vẹn chiều sâu cảm xúc của nhân vật Hoan. Từng ánh mắt, cử chỉ đến khoảng lặng đều được xử lý tinh tế, khắc họa rõ sự bất lực, yêu thương và dằn vặt của một người con trước bệnh tật của mẹ. Vai diễn này không chỉ giúp Tuấn Trần chứng minh thực lực mà còn cho thấy sự tiến bộ rõ rệt về kỹ thuật và chiều sâu cảm xúc. Với vai diễn này, anh nhận được nhiều kỳ vọng sẽ tiếp tục theo đuổi các vai tâm lý phức tạp trong tương lai.

Từ những vai phụ mờ nhạt đến hình tượng “diễn viên trăm tỷ” của điện ảnh Việt, hành trình hơn 10 năm của Tuấn Trần là minh chứng cho sự bền bỉ, nỗ lực không ngừng và khát khao khẳng định bản thân. Anh không chỉ dừng lại ở lợi thế ngoại hình mà từng bước chứng minh năng lực qua những vai diễn đa dạng, nhiều chiều sâu cảm xúc.■

thủ nước ta, kỹ năng thực chiến càng trở nên bổ ích bởi họ mới chỉ có kinh nghiệm thi đấu ở 2 đấu trường, gồm giải Vô địch thế giới và giải Vô địch TP.HCM 2025 hồi tháng 6 vừa qua.

Theo HLV Lê Quang Khang, ban huấn luyện đang sàng lọc để chọn ra 10 VĐV cho đội hình chính thức tham dự SEA Games 33, còn lối chơi sẽ tập trung vào các tình huống tấn công cận bản: “Qua đợt tập huấn này, Ban Huấn luyện đánh giá vận động viên có khả năng thi đấu nội dung nào tốt nhất, từ đó vạch ra kế hoạch huấn luyện riêng để vận động viên đó đạt thành tích cao nhất”.

Liên đoàn Teqball quốc tế đã cam kết trao tặng UBND TP Hồ Chí Minh 1.000 bàn Teqball và gói đào tạo có tổng giá trị 5 triệu euro... Đó là nền tảng vững chắc để Teqball Việt Nam vươn ra đấu trường quốc tế. Trước mắt, những vận động viên được tuyển chọn kỹ càng sẽ tiếp tục được rèn giũa kỹ chiến thuật, tập huấn ở châu Âu để hướng đến SEA Games 33.■

VÒNG 1 V-LEAGUE 2025/2026:

Đại chiến tham vọng giữa các ông lớn

■ QUÁCH KHIÊM

Sau thời gian dài chờ đợi, cổ động viên bóng đá Việt Nam sẽ lại được đắm mình trong bầu không khí sôi động của đấu trường V-League. Vòng 1 mùa giải V-League 2025/2026 không chỉ đơn thuần là cuộc so tài lấy điểm mở màn, mà còn là màn trình diễn để các đội bóng phô diễn bản lĩnh, ra mắt những tân binh và khẳng định tham vọng.

Ngay từ loạt trận đầu tiên, lịch thi đấu đã “sắp đặt” để những màn so tài nảy lửa giữa các ứng viên vô địch và các đội bóng giàu cá tính diễn ra, hứa hẹn mang đến một bữa tiệc bóng đá trọn vẹn cho người hâm mộ.

Những trận cầu tâm điểm

Tâm điểm đầu tiên chắc chắn là cuộc thư hùng giữa CLB Công an Hà Nội (CLB CAHN) và Thể Công Viettel, trận derby Thủ đô hứa hẹn vừa nóng trên khán đài, vừa căng dưới sân cỏ. CLB CAHN dưới bàn tay HLV Mano Polking bước vào mùa giải mới với sự chuẩn bị bài bản và những bản hợp đồng chiến lược. Sự xuất hiện của Adou Minh ở vị trí trung vệ giúp đội bóng có thêm phương án nhân sự chất lượng, đảm bảo sự vững vàng trước khung thành, trong khi “bom tấn” Stefan Mauk bổ sung thêm chất sáng tạo và kinh nghiệm trận mạc. Rõ ràng, tham vọng của CLB CAHN mùa này không dừng ở việc góp mặt trong nhóm đầu - họ muốn đoạt ngôi vương.

Trong khi đó, Thể Công Viettel của HLV Popov cũng mang theo khí thế không kém. Đội bóng áo đỏ mạnh tay tăng cường lực lượng với mũi tấn công giàu đột biến là tiền đạo Lucao. Cách đá của họ dự kiến sẽ mang hơi hướng trực diện, tận dụng tốc độ để khai thác khoảng trống phía sau hàng thủ đối phương. Trong bối cảnh cả hai đều sở hữu dàn nhân sự chất lượng và khát khao chiến thắng, trận đấu này có thể được định đoạt chỉ bằng một khoảnh khắc lóe sáng hoặc một tình huống cố định chuẩn xác.

Rời Thủ đô, sự chú ý tiếp tục hướng về chảo lửa Thiên Trường, nơi Nam Định tiếp đón Hải Phòng trong bầu không khí cuồng nhiệt bậc nhất V-League. Nam Định thời gian qua đã có một mùa chuyển nhượng rầm rộ, mang về những cái tên ấn tượng như A Mít, Đặng Văn Tới và đặc biệt là hai ngoại binh Kyle Hudlin và Mahmoud Eid - những mắt xích giúp họ gia tăng sức mạnh ở cả tấn công lẫn phòng ngự. Sự kết hợp giữa thể hình vượt trội, khả năng không chiến cùng lối đá giàu năng lượng có thể giúp Nam Định biến Thiên Trường thành pháo đài khó công phá.

Tuy nhiên, Hải Phòng vốn không ngại áp lực trên sân khách. Đoàn quân của HLV Chu Đình Nghiêm đã bổ sung những cầu thủ phù hợp với lối chơi giàu tốc độ và thể lực, như Joel Tagueu hay Luiz Antônio. Với phong cách tấn công biên rát, kết hợp các đường bóng bóng

Cổ động viên bóng đá Việt Nam sẽ lại được đắm chìm trong bầu không khí sôi động của đấu trường V-League.

nguy hiểm, đội bóng đất Cảng sẵn sàng thách thức bất cứ hàng thủ nào. Đây là cặp đấu mà nhịp độ cao có thể được duy trì từ đầu đến cuối, nơi mỗi sai lầm sẽ phải trả giá đắt.

Chuyển xuống phương Nam, cuộc đọ sức giữa CLB Công an TP.HCM và Hà Nội FC là màn so tài mang tính thử lửa đẳng cấp. Đội bóng của HLV Lê Huỳnh Đức tạo cú hích mạnh mẽ trên thị trường chuyển nhượng Hè 2025 khi chiêu mộ đương kim Quả bóng Vàng Nguyễn Tiến Linh, cùng hàng loạt nội binh dày dặn kinh nghiệm như Phạm Đức Huy, Đặng Văn Lâm, Phạm Văn Luân, Nguyễn Đức Phú, Lê Quang Hùng và ngoại binh chất lượng Matheus Felipe. Với đội hình này, họ không chỉ hướng đến mục tiêu trụ vững ở nhóm trên, mà còn muốn cạnh tranh trực tiếp với các “ông kẹ” của giải.

Hà Nội FC, nhân dịp kỷ niệm 20 năm thành lập, lại càng quyết tâm bảo vệ vị thế. Các tân binh Adriell Tadeu, Willian Maranhão và Hendrio được bổ sung để gia tăng sức mạnh ở tuyến giữa và hàng công. Kinh nghiệm chinh chiến cùng lối chơi gắn kết nhiều năm là lợi thế lớn của đội bóng Thủ đô, nhưng họ chắc chắn sẽ gặp phải sức ép cực lớn từ đối thủ “mới nổi” của thành phố mang tên Bác. Đây có thể là trận đấu giàu kịch tính, nơi bản lĩnh và khả năng tận dụng cơ hội sẽ là chìa khóa.

Khép lại loạt trận tâm điểm, HAGL tiếp đón HCM City FC tại Pleiku trong bối cảnh đội bóng phố núi đang trẻ hóa lực lượng mạnh mẽ. Những bản hợp đồng mới từ Brazil như Gabriel da Conceicao và Khevin Fraga kết hợp với các tân binh nội giàu tiềm năng (Hoàng Vĩnh Nguyên, Trần Gia Huy, Huỳnh Tuấn Vũ, Nguyễn Duy Tâm, Ryan Hà) tạo nên một tập thể giàu năng lượng và khát vọng. Lối đá tấn công nhanh, kỹ thuật và phóng khoáng là thương hiệu của HAGL, nhưng để giành chiến thắng, họ sẽ phải vượt qua lối chơi thực dụng và giàu sức mạnh của HCM City FC.

Hai tân binh và giấc mơ V-League

Bên cạnh những cuộc đọ sức của các đội bóng quen thuộc, vòng 1 V-League 2025/2026 còn đánh dấu màn

ra mắt của hai tân binh mang theo những câu chuyện thú vị.

CLB Ninh Bình trở lại V-League với khát vọng vượt xa mục tiêu trụ hạng, mang dáng dấp của một tập thể sẵn sàng bứt phá để định vị mình như một thế lực mới của bóng đá Việt. Trên thị trường chuyển nhượng, họ gây chú ý khi chiêu mộ loạt cầu thủ tên tuổi như Đức Chiến, Ngọc Quang, Bảo Toàn, Quang Nho, hay trường hợp của cầu thủ Việt kiều Trần Thành Trung. Ở mảng ngoại binh, Ninh Bình đã mang về những bản hợp đồng chất lượng như Gustavo Henrique, Janclesio và Victor Morales hay Geovane. Đây đều là những cầu thủ giàu kinh nghiệm, sở hữu nền tảng thể lực và kỹ thuật tốt, được kỳ vọng sẽ giúp đội bóng thi triển lối chơi bùng nổ ngay trong mùa giải đầu trở lại. Nếu tìm được sự hòa nhập nhanh giữa các mảnh ghép, Ninh Bình hoàn toàn có thể tạo nên bất ngờ lớn và chen chân vào nhóm cạnh tranh hàng đầu.

Trường hợp của PVF-CAND lại đặc biệt theo một cách khác. Họ được mời góp mặt tại V-League để thay suất của Quảng Nam bỏ giải, đội bóng này đem đến một tập thể trẻ trung, được đào tạo bài bản, sở hữu tốc độ và khả năng pressing ấn tượng. Dù kinh nghiệm thi đấu tại V-League còn hạn chế, nhưng nhiệt huyết và khát khao thể hiện có thể giúp họ tạo ra bất ngờ. Nếu các tài năng trẻ của PVF-CAND giữ được sự tự tin trước áp lực, họ hoàn toàn có thể trở thành “ngựa ô” của mùa giải.

Ngay từ vòng khai mạc, V-League 2025/2026 sẽ sớm hé lộ câu trả lời: đội nào biến tham vọng thành sức mạnh thực sự trên sân, đội nào vẫn chỉ dừng ở những “lời hứa” trên giấy. Một chiến thắng có thể trở thành cú hích tâm lý lớn, trong khi thất bại sẽ là lời cảnh tỉnh sớm. Với người hâm mộ, điều tuyệt vời nhất vẫn là cảm giác hồi hộp khi tiếng còi khai cuộc vang lên, phần thưởng lớn nhất vẫn là cảm xúc - khi bóng lăn, mọi toan tính chỉ còn là minh chứng trên mặt cỏ.■

Xây dựng mô hình chủ nghĩa xã hội - Nhìn từ Quảng Ninh

Bài 1: “Dám đi trước, dám làm khác”

■ TRẦN XUÂN QUỲNH

Tỉnh Quảng Ninh đang vươn mình mạnh mẽ, trở thành một trung tâm kinh tế, văn hóa, dịch vụ hàng đầu của cả nước, là vườn ươm của các mô hình, ý tưởng phát triển đột phá và sáng tạo của cả nước. Bài học phát triển của tỉnh Quảng Ninh đã trở thành “hạt nhân lan tỏa”, “hình mẫu hiện thực” trong việc cung cấp, bổ sung, nâng tầm nhiều luận cứ khoa học, thực tiễn sâu sắc cho Đảng về lý luận xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Quảng Ninh là vùng đất phen đầu, cửa ngõ phía Đông Bắc của Tổ quốc, được ví như “Một Việt Nam thu nhỏ”, có vị trí trọng yếu về kinh tế, chính trị, quốc phòng, an ninh và đối ngoại; nằm trong khu vực hợp tác “hai hành lang, một vành đai kinh tế”, là một đỉnh trong tam giác kinh tế sôi động bậc nhất cả nước: Quảng Ninh - Hải Phòng - Hà Nội; là cửa ngõ kết nối quan trọng của vùng đồng bằng sông Hồng, vùng Trung du và miền núi phía bắc và khu vực phía nam Trung Quốc thông qua hai hành lang kinh tế chiến lược: Nam Ninh - Lạng Sơn - Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh và Côn Minh - Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh; cùng với đó là hành lang ven biển Quảng Ninh - Hải Phòng - Thái Bình - Nam Định - Ninh Bình. Ghi nhớ lời Bác dặn: “Phải xây dựng tỉnh Quảng Ninh trở thành một tỉnh giàu đẹp và vững mạnh”, xuyên suốt chiều dài lịch sử của sự nghiệp cách mạng, đặc biệt trong giai đoạn 2011 - 2025, hiện thực hóa chỉ đạo của Đảng về xây dựng và đặc trưng của CNXH, tỉnh Quảng Ninh luôn phát huy mạnh mẽ truyền thống “Kỷ luật và Đồng tâm”, kiên định, đi tiên phong, phát huy ý chí tự lực, tự cường, đổi mới mạnh mẽ tư duy, dám nghĩ, dám làm trong sự nghiệp xây dựng CNXH ở cấp độ địa phương và con đường phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

Xuất phát từ quan điểm mục tiêu cao nhất của Đảng là xây dựng thành công CNXH, xây dựng một nước Việt Nam ngày càng giàu mạnh, văn minh, văn hiến, anh hùng; bám sát Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên CNXH (bổ sung, phát triển năm 2011), quan điểm, nhiệm vụ giải pháp qua các kỳ đại hội Đảng, nhất là Đại hội XII và XIII, căn cứ vào tình hình địa - chính trị, địa - kinh tế, địa - xã hội, địa - văn hóa, địa - tự nhiên, sinh thái, tỉnh Quảng Ninh luôn kiên định và vận dụng sáng tạo các quan điểm chủ trương, đường lối của Đảng về xây dựng CNXH trên các lĩnh vực mang tầm nhìn chiến lược, rõ ràng, đảm bảo tính thống nhất, tính khoa học, tính đồng bộ giữa Trung ương và tỉnh Quảng Ninh.

Điều này được phản ánh đậm nét thông qua việc đổi mới nhận thức, tư duy, phương thức lãnh đạo qua các kỳ Đại hội Đảng bộ tỉnh; quyết liệt trong việc ban hành và tổ chức thực hiện nghị quyết, chỉ thị, kết luận dựa trên định hướng phát triển, phát huy thế mạnh, khơi dậy và nhân lên khát vọng vươn lên của tỉnh Quảng Ninh qua các thế hệ lãnh đạo, cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân.

Tỉnh Quảng Ninh đang trở thành một trung tâm kinh tế, văn hóa, dịch vụ hàng đầu của cả nước.

Nhận thức sâu sắc vai trò và tầm quan trọng của bài học “Dân là gốc”

Trải qua các kỳ Đại hội Đảng bộ, nhất là Đại hội lần XIV, nhiệm kỳ 2015 - 2020, Đại hội lần XV, nhiệm kỳ 2020 - 2025, tỉnh Quảng Ninh đã triển khai nghiêm túc, hiệu quả các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Trung ương trên tất cả lĩnh vực; chủ động xây dựng các chương trình hành động, đề án, kế hoạch lớn về quy hoạch tổng thể kinh tế - xã hội, bảo đảm an ninh - quốc phòng; kịp thời báo cáo Trung ương cho chủ trương triển khai nhằm đề xuất những cơ chế, chính sách để khơi thông các nguồn lực, thực hiện 3 đột phá chiến lược: Phát triển kết cấu hạ tầng đồng bộ, xây dựng thể chế và cải cách hành chính, phát triển nguồn nhân lực.

Đặc biệt, trong triết lý phát triển, tỉnh Quảng Ninh đã xác định hệ giá trị mô hình tổng quát gồm 6 giá trị cấu thành nổi bật, gồm: Thiên nhiên tươi đẹp - văn hóa đặc sắc - xã hội văn minh - hành chính minh bạch - kinh tế phát triển - nhân dân hạnh phúc. Trong đó, “thiên nhiên tươi đẹp” là điều kiện, “văn hóa đặc sắc” là nền tảng, “xã hội văn minh” là chuẩn mực, “hành chính minh bạch” là môi trường, “kinh tế phát triển” là phương tiện, “nhân dân hạnh phúc” là mục tiêu cuối cùng hướng đến. Đây chính là hiện thực hóa khát vọng xây dựng CNXH của tỉnh Quảng Ninh.

Về các giai đoạn phát triển, tỉnh Quảng Ninh xác định: Giai đoạn 2021 - 2030: “Xây dựng, phát triển Quảng Ninh là một tỉnh tiêu biểu của cả nước về mọi mặt; tỉnh kiểu mẫu giàu đẹp, văn minh, hiện đại, nâng cao đời sống mọi mặt của nhân dân; cực tăng trưởng của khu vực phía Bắc; một trong những trung tâm phát triển năng động, toàn

diện; trung tâm du lịch quốc tế, trung tâm kinh tế biển, cửa ngõ của Vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ và cả nước; đô thị phát triển bền vững theo mô hình tăng trưởng xanh, thích ứng với biến đổi khí hậu và nước biển dâng; là khu vực phòng thủ tỉnh vững chắc về quốc phòng - an ninh và phòng tuyến hợp tác, cạnh tranh kinh tế quốc tế”.

Đến năm 2050, “Quảng Ninh là tỉnh dịch vụ, công nghiệp hiện đại, vùng đô thị lớn mang tầm khu vực và quốc tế, là một trong những đầu tàu thúc đẩy phát triển kinh tế quốc gia với động lực tăng trưởng chính là dịch vụ, du lịch, đổi mới sáng tạo, có cơ sở kinh tế vững chắc, sức cạnh tranh cao; người dân có mức thu nhập tương đương các nước phát triển; phát triển kinh tế hài hòa giữa các khu vực đô thị và nông thôn; đảm bảo vững chắc quốc phòng - an ninh”. Và mới đây nhất, tại dự thảo lần 2, Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa XV trình Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVI, nhiệm kỳ 2025 - 2030, phần mục tiêu tổng quát, tỉnh Quảng Ninh xác định: “...Xây dựng Quảng Ninh giàu mạnh, văn minh, hiện đại, hạnh phúc, trở thành thành phố trực thuộc Trung ương trước năm 2030, thiết thực kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng, hướng tới hiện thực hóa mục tiêu đến năm 2045 trở thành một trong những đầu tàu kinh tế quan trọng của quốc gia”.

Xuyên suốt trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo sự nghiệp xây dựng CNXH, tỉnh Quảng Ninh luôn nhận thức sâu sắc vai trò, vị trí và tầm quan trọng của bài học “Dân là gốc”, “Dân là trung tâm”, phát huy sức mạnh nhân dân, sức mạnh đại đoàn kết dân tộc. Từ đó, khơi dậy và phát huy truyền thống thi đua yêu nước, ý thức tự hào dân tộc, tinh thần

đoàn kết và sự đồng thuận của nhân dân vào sự nghiệp cách mạng của đất nước nói chung và tỉnh Quảng Ninh nói riêng. Đây là một trong những yếu tố quyết định dẫn đến thành công của tỉnh Quảng Ninh trong những năm vừa qua.

Nhận diện, giải quyết tốt những mâu thuẫn, nút thắt trong quá trình phát triển

Trong quá trình định hướng phát triển, ở cấp độ địa phương, tỉnh Quảng Ninh gặp không ít khó khăn, thách thức chung và những hạn chế riêng được nảy sinh từ những mâu thuẫn trong sự phát triển. Đó là các mâu thuẫn: Giữa đổi mới hệ thống chính trị chưa tương xứng phù hợp với đổi mới kinh tế; tiềm năng thế mạnh và không gian phát triển rộng lớn với một số thể chế, cơ chế, chính sách còn hạn hẹp; giữa khai thác than, phát triển công nghiệp nặng với phát triển du lịch, dịch vụ, kinh tế di sản, tăng trưởng xanh. Cùng với đó là các thách thức, gồm: Phát triển bền vững trước những tác động tiêu cực của biến đổi khí hậu và nước biển dâng; Phát triển công nghiệp hóa, đô thị hóa nhanh với giải quyết vấn đề môi trường sống; vừa phát triển kinh tế vừa góp phần bảo đảm độc lập chủ quyền, toàn vẹn chủ quyền lãnh thổ khu vực biên giới, biển đảo; giữa tăng trưởng nhanh đi đôi với bảo đảm an sinh xã hội, thu hẹp khoảng cách giàu, nghèo.

Từ việc nhận diện rõ mâu thuẫn và thách thức trên, tỉnh Quảng Ninh đã nắm chắc tình hình, bám sát thực tiễn, nhận thức và giải quyết các mâu thuẫn, tìm ra bản chất, điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức của mình phù hợp theo quy luật khách quan và hợp với lòng dân; xây dựng các chiến lược phát triển chi tiết và lâu dài dựa trên giải quyết các mâu thuẫn, chuyển hoá yếu thế thành lợi thế, biến thách thức thành cơ hội và biến lợi thế thành lợi ích mang tầm chính thể và thống nhất. Đó chính là quá trình chuyển đổi mô hình phát triển từ “nâu” sang “xanh” và định hướng rõ không gian phát triển là “một tâm, hai tuyến, đa chiều, hai mũi đột phá”; tạo cơ chế mở và môi trường đầu tư thuận lợi, thông thoáng, để thu hút mọi nguồn lực phát triển kinh tế - xã hội; cân bằng tăng trưởng với bảo tồn văn hóa và bảo vệ môi trường; xây dựng văn hóa thực sự trở thành nền tảng tinh thần vững chắc của xã hội, là sức mạnh nội sinh quan trọng bảo đảm sự phát triển bền vững; gắn kết phát triển kinh tế - xã hội đi đôi với củng cố quốc phòng - an ninh, xây dựng khu vực phòng thủ vững chắc...

(xem tiếp trang 15)

Việt Nam chuẩn bị ứng phó với bệnh Chikungunya

Chikungunya là bệnh truyền nhiễm do virus Chikungunya gây ra. Bệnh không lây trực tiếp từ người sang người mà lây truyền qua trung gian là muỗi Aedes. Hiện ở một số nước châu Á như Trung Quốc, Singapore... ghi nhận số ca mắc cao. Trước diễn biến phức tạp của bệnh, phóng viên VOV đã có cuộc trao đổi với ông Võ Hải Sơn, Phó Cục trưởng Cục Phòng bệnh, Bộ Y tế về nội dung này.

Nguy cơ cao bệnh Chikungunya xâm nhập nước ta

Thời gian gần đây, bệnh Chikungunya bùng phát mạnh ở các nước châu Á, trong đó tại Trung Quốc, số ca mắc bệnh ngày càng tăng. Vậy Việt Nam đã ghi nhận ca bệnh Chikungunya nào hay chưa, thưa ông?

Hiện nay, hệ thống giám sát bệnh truyền nhiễm ở nước ta chưa ghi nhận báo cáo trường hợp bệnh Chikungunya từ các địa phương. Tuy nhiên, dịch bệnh Chikungunya đang có xu hướng gia tăng tại một số quốc gia trong khu vực, đặc biệt tại Trung Quốc. Trong khi đó, muỗi Aedes truyền bệnh cũng đã lưu hành tại nhiều địa phương ở nước ta. Do đó, có nguy cơ cao dịch bệnh xâm nhập vào nước ta thông qua người nhập cảnh mang mầm bệnh và lây lan ra cộng đồng.

Theo ông, từ những thông tin cập nhật và dữ liệu giám sát, ông nhận định về nguyên nhân dịch bệnh Chikungunya gia tăng hoặc bùng phát tại Trung Quốc và một số quốc gia hiện nay như thế nào? những yếu tố gì khiến bệnh lây lan như hiện nay?

Tháng 7/2025, Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) đã ban hành cảnh báo về sự lây lan nhanh chóng của Chikungunya, với các đợt bùng phát lớn được báo cáo tại các đảo Ấn Độ Dương như La Réunion và Mayotte. Các đợt bùng phát này hiện đã lan sang một số khu vực của châu Phi, Nam Á, châu Âu. Theo thông tin từ một số quốc gia, tại tỉnh Quảng Đông (Trung Quốc), Singapore, đã ghi nhận sự gia tăng bệnh Chikungunya.

Bệnh Chikungunya không lây trực tiếp từ người sang người mà lây truyền qua trung gian là muỗi Aedes (cùng loại muỗi vẫn truyền bệnh sốt xuất huyết). Hiện đang là mùa mưa của nhiều nước khu vực Bắc bán cầu tạo môi trường lý tưởng cho muỗi phát triển, dẫn đến sự gia tăng mật độ muỗi làm lây lan virus nhanh chóng; với sự gia tăng đi lại giữa các nước vào mùa hè là điều kiện thuận lợi làm tăng nguy cơ lây lan dịch bệnh sang những khu vực, địa phương, quốc gia khác.

Ông có thể đánh giá mức độ nguy hiểm của bệnh Chikungunya đối với sức khỏe người mắc và đối với cộng đồng?

Các triệu chứng của Chikungunya xuất hiện từ 4 đến 8 ngày (dao động từ 2 đến 12 ngày) sau khi bị muỗi nhiễm

Phun thuốc diệt muỗi là cách phòng tránh hiệu quả sự lây lan của bệnh Chikungunya.

bệnh sốt. Bệnh đặc trưng bởi sốt cao, khởi phát đột ngột, thường kèm theo đau khớp dữ dội. Dấu hiệu và triệu chứng phổ biến khác bao gồm cứng khớp, viêm khớp, đau đầu, mệt mỏi và phát ban.

Các triệu chứng tương tự như bệnh sốt xuất huyết Dengue nhưng dấu hiệu đau và sưng khớp thường rõ hơn, trong khi đó bệnh sốt xuất huyết Dengue thường có dấu hiệu xuất huyết nhiều hơn. Tuy nhiên, người dân không nên tự ý chẩn đoán, điều trị tại nhà; khi có các dấu hiệu nghi ngờ mắc bệnh, phải đến ngay cơ sở y tế nơi gần nhất để được tư vấn, khám, điều trị kịp thời.

Chuẩn bị ứng phó với bệnh Chikungunya

Việt Nam đã chuẩn bị những ứng phó như thế nào để giảm thiểu rủi ro từ bệnh Chikungunya, thưa ông?

Mặc dù Việt Nam chưa ghi nhận ca bệnh Chikungunya trong cộng đồng, tuy nhiên, muỗi Aedes (véc tơ truyền bệnh) đang vào thời kỳ cao điểm có mật độ cao tại nhiều địa phương. Đồng thời, đây cũng là thời điểm mùa hè nhiều khách du lịch đi và đến Việt Nam, nên tiềm ẩn nhiều nguy cơ bệnh Chikungunya xâm nhập vào Việt Nam và lây lan nhanh trong cộng đồng dân cư.

Nhằm chủ động kiểm soát, phòng chống dịch, Bộ Y tế đã ban hành công văn gửi Ủy ban nhân dân (UBND) các tỉnh, thành phố đề nghị triển khai tăng cường giám sát dịch ngay tại cửa khẩu, các cơ sở y tế và cộng đồng nhằm phát hiện sớm ca bệnh nghi ngờ, đặc biệt tại những khu vực có người trở về từ vùng có dịch; đồng thời tổ chức điều tra, xử lý triệt để các ổ dịch, không để lây lan, giám sát muỗi, véc tơ truyền bệnh tại các khu vực cửa khẩu và tại cộng đồng theo hướng dẫn của Bộ Y tế; tổ chức tốt việc thu dung điều trị bệnh nhân, khai thác tiền sử bệnh, khám và điều trị kịp thời; đồng thời có kế hoạch phân cấp chuyên môn, tránh tình trạng quá tải bệnh viện.

Các địa phương cần triển khai công tác phòng chống dịch bệnh Chikungunya kết hợp với phòng chống sốt xuất huyết thông qua chiến dịch diệt loăng quăng/bọ gậy, đảm bảo tất cả các hộ gia đình tại vùng có dịch và có nguy cơ phải được kiểm tra, giám sát các bể, dụng cụ chứa nước, các vật dụng, đồ phế thải, nơi sinh sản của muỗi để tiến hành các hình thức tiêu diệt bọ gậy; đẩy mạnh công tác truyền thông, giáo dục sức khỏe trên các phương tiện thông tin đại chúng; rà soát, chuẩn bị đầy đủ nguồn lực phòng chống dịch bệnh, đảm bảo khả năng ứng phó kịp thời khi dịch xảy ra.

Ngoài ra, Cục Phòng bệnh đã chỉ đạo Trung tâm Kiểm dịch y tế quốc tế các

tỉnh, thành phố/Trung tâm Kiểm soát bệnh tật các tỉnh, thành phố tăng cường kiểm dịch y tế tại cửa khẩu nhằm phát hiện kịp thời các trường hợp nghi ngờ, mắc bệnh, mang véc tơ truyền bệnh để quản lý, xử lý ngay tại cửa khẩu; sẵn sàng nhân lực, vật tư, hóa chất, thiết bị, phương tiện để đáp ứng kịp thời trong trường hợp có dịch xảy ra.

Vậy phát hiện Chikungunya và phác đồ điều trị hiện hành của chúng ta đối với bệnh này được xây dựng như thế nào?

Bộ Y tế đã chỉ đạo sở y tế các tỉnh, thành phố tăng cường giám sát, phát hiện sớm các trường hợp nghi ngờ để xử lý triệt để các ổ dịch ngay từ ca bệnh đầu tiên; đồng thời tổ chức tốt việc sẵn sàng thu dung, điều trị bệnh nhân, phân cấp chuyên môn để tránh tình trạng quá tải bệnh viện. Bộ Y tế đã chỉ đạo các viện vệ sinh dịch tễ, Viện Pasteur, các bệnh viện trực thuộc Bộ Y tế tăng cường chỉ đạo công tác phòng chống dịch bệnh Chikungunya trên địa bàn phụ trách, đặc biệt đối với các tỉnh có biên giới; hướng dẫn chuyên môn, kỹ thuật cho các địa phương trong công tác giám sát, điều trị bệnh nhân, giám sát véc tơ, xử lý triệt để ổ dịch và tổ chức các đoàn kiểm tra, giám sát, hỗ trợ các điểm nóng, nguy cơ bùng phát dịch.

Bộ Y tế đang phối hợp chặt chẽ với Tổ chức Y tế Thế giới để cập nhật các biện pháp giám sát, điều trị hiệu quả bệnh Chikungunya, qua đó kịp thời triển khai các biện pháp phòng, chống phù hợp, hiệu quả tại Việt Nam.

Xin cảm ơn ông!

NGUYỄN HÀ thực hiện

Chủ động phòng tránh nhưng không nên hoang mang, lo lắng

Theo PGS.TS.BS Đỗ Văn Dũng - Trưởng khoa Y tế công cộng, Đại học Y dược Thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM), dựa trên nhiều nghiên cứu trước đây về Chikungunya ở Việt Nam và nhất là nghiên cứu công bố của Viện Pasteur TP.HCM và Viện Y học nhiệt đới, Đại học Nagasaki Nhật Bản về Dịch tễ học của nhiễm virus Chikungunya ở Việt Nam giai đoạn 2017 - 2019, có thể nhận định Chikungunya là bệnh truyền nhiễm do muỗi vằn (Aedes albopictus và Aedes aegypti), đã và đang lưu hành tại Việt Nam, phổ biến hơn ở các tỉnh thành phía Nam, không thể phân biệt trên lâm sàng với sốt xuất huyết Dengue. Vì vậy, cần phải quan tâm phòng ngừa nhiễm Chikungunya trên các địa bàn ở Việt Nam như quan tâm đến các bệnh truyền nhiễm lưu hành khác nhưng không nên quá e ngại.

Theo bác sĩ Đỗ Văn Dũng, nghiên cứu của Viện Pasteur thu nhận ngẫu nhiên 1.063 mẫu máu còn sót lại sau khi xét nghiệm của người bệnh bị sốt (trong đó có cả phân nửa là người lớn và phân nửa là trẻ em; 2/3 có nghi ngờ sốt xuất huyết và 1/3 không nghi ngờ sốt xuất huyết). Trong các mẫu máu này có 1/5 mẫu máu có kháng thể với virus Chikungunya và kết quả xét nghiệm tìm virus Chikungunya cho thấy, trong các trường hợp nghi ngờ sốt xuất huyết Dengue có 1/3 mẫu máu có virus Chikungunya. Trong các mẫu máu của bệnh nhân có sốt mà không nghi ngờ sốt xuất huyết có 1/4 mẫu máu có virus Chikungunya. "Điều này chứng tỏ, nhiễm virus Chikungunya là rất phổ biến ở Việt Nam dù không gây vấn đề đáng kể về dịch tễ (tạo thành dịch bệnh) hay lâm sàng (tăng số ca có bệnh nặng). Chỉ có điều trước đây do ít giám sát dịch tễ học nên chúng ta ít quan tâm đến bệnh lý này", bác sĩ Dũng thông tin.

Trước số ca mắc dịch bệnh Chikungunya tăng mạnh ở Trung Quốc, vị chuyên gia này khuyên người dân nên tự giác thực hiện các biện pháp phòng tránh muỗi đốt, nhưng không nên hoang mang, lo lắng.

Chúng ta từng biết tới các món đồ chơi lưu niệm, đôi giày hay thiết bị văn phòng được làm bằng công nghệ in 3D. Giờ đây, người ta đã ứng dụng công nghệ này ở quy mô vô cùng lớn: in cầu vượt sông và làm đường.

Những cây cầu đến từ tương lai

In 3D, hay còn gọi là công nghệ sản xuất đắp dần, hoạt động bằng cách tạo ra các cấu trúc ba chiều từ dữ liệu kỹ thuật số, từng lớp một, sử dụng các vật liệu như bê tông, kim loại, hoặc nhựa composite. Trong lĩnh vực giao thông, công nghệ này cho phép xây dựng các cấu trúc phức tạp với độ chính xác cao, giảm thiểu lãng phí vật liệu và nhân công so với các phương pháp truyền thống. Điều đặc biệt là in 3D có thể thực hiện tại chỗ hoặc trong các nhà máy, giúp tối ưu hóa quy trình xây dựng và giảm tác động đến môi trường.

Một trong những ví dụ điển hình nhất về ứng dụng in 3D trong giao thông là cây cầu dành cho người đi bộ dài 26,3 mét tại Amsterdam, Hà Lan, được hoàn thành vào năm 2021. Đây là cây cầu in 3D bằng thép không gỉ đầu tiên trên thế giới, do công ty MX3D thực hiện. Cây cầu được chế tạo bằng cách sử dụng các cánh tay robot in 3D, “vẽ” từng lớp thép nóng chảy để tạo thành cấu trúc uốn lượn, mang tính nghệ thuật cao. Nhìn từ mọi góc, cây cầu mang dáng dấp của một sản phẩm đến từ vũ trụ huyền bí. Không chỉ đẹp, cây cầu còn được tích hợp các cảm biến thông minh để theo dõi sức khỏe cấu trúc trong thời gian thực, giúp dự đoán và ngăn chặn các vấn đề tiềm ẩn về an toàn kết cấu.

So với các phương pháp xây dựng truyền thống, in 3D mang lại nhiều ưu điểm vượt trội. Trước hết, công nghệ này giúp tiết kiệm thời gian đáng kể. Ví dụ, tại Trung Quốc, công ty Shanghai WinSun Decoration Design Engineering đã sử dụng máy in 3D khổng lồ để xây dựng các cấu trúc bê tông, bao gồm cả những con đường thử nghiệm và các thành phần cầu nhỏ, chỉ trong vài ngày thay vì vài tháng như phương pháp thông thường. Điều này đặc biệt quan trọng ở các khu vực đô thị đông đúc, nơi việc đóng đường kéo dài có thể gây ra ùn tắc nghiêm trọng.

Thứ hai, in 3D giảm thiểu lãng phí vật liệu. Trong xây dựng truyền thống, lượng vật liệu dư thừa thường chiếm một tỷ lệ lớn, làm tăng chi phí và tác động tiêu cực đến môi trường. Với in 3D, vật liệu được sử dụng chính xác theo thiết kế kỹ thuật số, giảm thiểu chất thải. Như trong dự án cây cầu tại Amsterdam, MX3D đã tiết kiệm khoảng 30% vật liệu so với phương pháp đúc thép thông thường.

Thứ ba, công nghệ này cho phép tạo ra các thiết kế phức tạp mà các phương pháp truyền thống khó thực hiện. Những cấu trúc có hình dạng tối ưu hóa về mặt cơ học, chẳng hạn như các cây cầu với kết cấu lưới hoặc các bộ phận xe ô tô đua siêu nhẹ, siêu bền, có thể được sản xuất dễ dàng nhờ in 3D. Điều này không chỉ cải thiện hiệu suất mà còn giảm trọng lượng, từ đó tiết kiệm năng lượng trong vận hành.

Đến nay, công nghệ này vẫn được mở rộng, với các nghiên cứu mới năm 2024 về cầu vòm in 3D không cần cốt thép, giảm khí thải và tăng khả năng tái sử dụng. Ở châu Á, Trung Quốc dẫn đầu với các ga xe buýt in 3D. Tại Cảnh Đức Trấn (Giang Tây), một nhà ga xe buýt được in 3D với thiết kế tích hợp chỗ đỗ xe đạp và lối đi cho người

IN 3D CẦU ĐƯỜNG:

Kỷ nguyên mới trong xây dựng hạ tầng giao thông

■ GIA MINH

Cầu dành cho người đi bộ dài 26,3m tại Amsterdam, Hà Lan.

Trong lĩnh vực phương tiện, in 3D đang cách mạng hóa sản xuất ô tô và xe lửa, tập trung vào linh kiện nhẹ để tăng hiệu suất xe điện (EV). Tại Mỹ, Ford Motor Company là một ví dụ điển hình. Năm 2025, Ford đã áp dụng máy in 3D F3300 của Stratasys để sản xuất khoảng 18.000 linh kiện prototype mỗi năm, bao gồm cửa nâng và thân xe thử nghiệm.

khuyết tật, hoàn thành chỉ trong vài ngày thay vì vài tháng. Một công viên công nghệ ở Thâm Quyển đã sử dụng in 3D để xây dựng các lối đi bộ và những con đường nhỏ trong thời gian nhanh kỷ lục. Những con đường này được làm từ bê tông tái chế, góp phần thúc đẩy nền kinh tế tuần hoàn. Trong khi đó, tại Mỹ, các công ty như Apis Cor đang nghiên cứu sử dụng in 3D để xây dựng các trạm dừng xe buýt và các cấu trúc giao thông nhỏ gọn, phù hợp với nhu cầu đô thị hóa nhanh.

Trong lĩnh vực phương tiện, in 3D cũng đang tạo ra bước đột phá. Các nhà sản xuất ô tô như Bugatti và Local Motors đã sử dụng công nghệ này để sản xuất các bộ phận xe như khung gầm, bánh xe, hoặc thậm chí toàn bộ thân xe. Local Motors từng gây chú ý khi giới thiệu Strati, chiếc ô tô in 3D đầu tiên trên thế giới, được chế tạo chỉ trong 44 giờ. Mặc dù chưa được sản xuất hàng loạt, những thử nghiệm này cho thấy tiềm năng của in 3D trong việc tạo ra các phương tiện nhẹ hơn, tiết kiệm nhiên liệu hơn, và dễ tùy chỉnh hơn.

Vẫn còn xa để có thể phổ cập toàn cầu

Dù đầy hứa hẹn, công nghệ in 3D trong giao thông vẫn đối mặt với một số thách thức. Chi phí đầu tư ban đầu cho các máy in 3D công nghiệp và vật liệu chuyên dụng vẫn còn cao, khiến công nghệ này rất khó có thể phổ biến ở các quốc gia đang phát triển. Ngoài ra, việc đảm bảo độ bền và an toàn của các cấu trúc in 3D, đặc biệt trong điều kiện thời tiết khắc nghiệt hoặc lưu lượng giao thông lớn, vẫn đang được nghiên cứu hoàn thiện. Các quy định và tiêu chuẩn xây dựng cũng cần được cập nhật để phù hợp với công nghệ mới.

Nhà chờ xe buýt được chế tạo bằng công nghệ in 3D tại Slovakia.

Tuy nhiên, tương lai của in 3D trong giao thông là vô cùng sáng sủa. Các nhà nghiên cứu đang phát triển các vật liệu mới, như bê tông tự phục hồi hoặc composite siêu bền, để tăng cường độ tin cậy của các cấu trúc in 3D. Năm 2024, Đại học Tohoku (Nhật Bản) đã phát triển hợp kim thép - nhôm siêu bền bằng công nghệ in 3D, khắc phục độ giòn cổ hữu của phương pháp chế tạo này, hướng tới sản xuất ra các linh kiện ô tô nhẹ hơn, mở đường cho thế hệ xe siêu tiết kiệm năng lượng trong tương lai. Bên cạnh đó, trí tuệ nhân tạo AI cũng đang hỗ trợ con người rất nhiều trong việc đưa ra các thiết kế cấu trúc tối ưu hoặc mang tính mô đun hóa cao trong các yêu cầu sản xuất hàng loạt.

Công nghệ in 3D đang làm thay đổi cách chúng ta xây dựng và vận hành hệ thống giao thông. Từ những cây cầu thép không gỉ ở Hà Lan đến các con đường bê tông tái chế ở Trung Quốc, công nghệ này không chỉ mang lại hiệu quả kinh tế mà còn góp phần xây dựng một tương lai giao thông bền vững hơn. Dù vẫn còn trong giai đoạn nghiên cứu và phát triển, in 3D hứa hẹn sẽ trở thành một trụ cột quan trọng trong cách mạng giao thông toàn cầu. Chúng ta hoàn toàn có thể kỳ vọng vào tương lai của những con đường, cây cầu, nhà ga, những chiếc xe hơi hay thậm chí là cả một thành phố sẽ được “in ra” rất nhanh, rất rẻ, rất đẹp và đặc biệt là rất thân thiện với môi trường. ■

Băn khoăn, lo lắng vì “tài khoản giao thông”

■ HÀ - ĐỒNG - TÙNG

Từ ngày 1/10/2025, nếu chủ phương tiện không thực hiện chuyển đổi tài khoản thu phí không dừng sang tài khoản giao thông kết nối với phương tiện thanh toán không dùng tiền mặt sẽ không đủ điều kiện thực hiện thu phí điện tử không dừng, không được lưu thông qua trạm thu phí.

Thông tin này đang khiến nhiều lái xe, người dân “đứng ngồi không yên” khi chỉ còn chưa đầy 2 tháng nữa là quy định có hiệu lực, trong khi nhiều lái xe băn khoăn không biết cách mở tài khoản giao thông như thế nào và các tài khoản thu phí hiện tại ra sao?

Hướng dẫn chưa cụ thể

Ông Đức Tài, trú tại phường Phương Liệt, Hà Nội sử dụng tài khoản thu phí không dừng VETC từ nhiều năm nay, gần đây ông có đọc các thông tin về quy định bắt buộc chuyển đổi từ tài khoản thu phí không dừng sang tài khoản giao thông. Tuy nhiên, ông Tài cho rằng, văn bản hướng dẫn chưa cụ thể, rõ ràng. “Tài khoản VETC hay tài khoản ngân hàng đều nhằm mục đích là nộp phí sử dụng đường bộ. Đây thực chất là vấn đề quan hệ giữa bên cung cấp dịch vụ và bên sử dụng dịch vụ. Miễn sao thuận tiện nhất cho người sử dụng dịch vụ như hiện nay là tốt rồi, không có vấn đề gì thì không cần phải chuyển đổi sang một phương thức khác”, ông Tài băn khoăn.

Hiện nhiều lái xe băn khoăn không biết cách mở tài khoản giao thông như thế nào.

Với quy định mới, một số tài xế cho rằng, việc mở tài khoản giao thông không quá khó khăn nhưng lại lo ngại về tính bảo mật của tài khoản ngân hàng khi liên kết với tài khoản giao thông. Một số khác bày tỏ băn khoăn về sự khác biệt giữa tài khoản giao thông và tài khoản thu phí không dừng VETC và ePass hiện nay. Tài xế Nguyễn Như Ngọc nói: “Đọc Nghị định này thấy rất khó hiểu. Nên tuyên truyền ngắn gọn, có hướng dẫn cụ thể để người dân dễ hiểu, khi thực hiện cũng cảm thấy thoải mái hơn”.

Nâng cấp tài khoản thu phí không dừng hoặc thêm ví điện tử

Ông Tô Nam Toàn, Trưởng phòng Khoa học Công nghệ, Môi trường và

Hợp tác quốc tế, Cục Đường bộ Việt Nam cho biết, hiện nay, đa phần chủ phương tiện đang sử dụng tài khoản thu phí không dừng gồm các thông tin về phương tiện, chủ phương tiện và tiền do chủ phương tiện nạp để thanh toán khi xe qua trạm. Tuy nhiên, đây chỉ là tài khoản thu phí, chỉ được dùng thanh toán phí không dừng mà không được sử dụng cho các mục đích khác, không được rút ra và tiền trong tài khoản thu phí cũng không được tính lãi.

Trong quá trình xây dựng Nghị định 119, Bộ Giao thông Vận tải (nay là Bộ Xây dựng) đã thống nhất với Ngân hàng Nhà nước, tách tài khoản thu phí thành tài khoản giao thông kết nối với phương tiện thanh toán không dùng tiền mặt, thường là ví điện tử của các

nhà cung cấp dịch vụ thu phí không dừng VETC hoặc Viettel Money, hoặc tài khoản, thẻ tín dụng... của ngân hàng. Tài khoản giao thông này có thể thanh toán được nhiều loại dịch vụ, bao gồm phí không dừng, phí đỗ xe, phí sạc điện... Cũng theo ông Toàn, vừa qua, một số nhà cung cấp dịch vụ hướng dẫn chưa được rõ ràng nên nhiều người dân không hiểu tại sao vừa phải định danh tài khoản, vừa phải chuyển đổi tài khoản giao thông hoặc mở tài khoản giao thông mới. Ông Toàn phân tích: “Về mặt bản chất, không phải đăng ký thêm, mà chỉ mở thêm ví điện tử hoặc sử dụng ví điện tử hiện nay mà chủ phương tiện đã có, như ví Momo hoặc thẻ tín dụng. Tất nhiên là tất cả ví, thẻ này phải được kết nối về mặt kỹ thuật với nhà cung cấp dịch vụ hiện nay là VETC hoặc Viettel”. Như vậy, đối với những lái xe đã có tài khoản thu phí không dừng VETC, chỉ cần vào app VETC bổ sung thông tin CCCD và nâng cấp tài khoản thu phí không dừng hiện tại lên thành tài khoản giao thông.

Đại diện Lãnh đạo Công ty Cổ phần Giao thông số Việt Nam (ePass) cho biết, ngay sau khi Nghị định 119 ban hành, Viettel ePass đã nhanh chóng xây dựng kế hoạch liên kết các phương tiện thanh toán, trong đó ưu tiên ví điện tử (như Viettel Money, MoMo, VNPAY), thẻ tín dụng Visa/MasterCard và đề xuất phương án trả sau, linh hoạt liên kết nguồn tiền an toàn và thuận tiện nhất cho người dân. Đồng thời, đơn vị cũng thực hiện liên kết xác thực chủ phương tiện với Cơ sở dữ liệu Quốc gia về dân cư.■

Xây dựng mô hình chủ nghĩa xã hội...

(tiếp theo trang 12)

Đối với những mâu thuẫn lớn, vấn đề lớn, hệ trọng của địa phương và những nội dung vượt quá thẩm quyền, tỉnh Quảng Ninh đều xin ý kiến cấp trên; quá trình tổ chức thực hiện đều theo quan điểm chỉ đạo “Rõ việc, rõ người, rõ trách nhiệm, rõ thời gian và rõ kết quả”. Năng lực khám phá, phát hiện, trình độ giải quyết các mâu thuẫn, các mối quan hệ chủ quan với khách quan, nội lực, nhu cầu bên trong với nhân tố tác động từ bên ngoài đã khẳng định trí tuệ, bản lĩnh, tầm nhìn đúng, trúng, đầy đủ, sâu sắc, toàn diện của tỉnh Quảng Ninh.

Đi đầu kiến tạo các mô hình phát triển chưa từng có ở Việt Nam

Với tinh thần năng động, đổi mới sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá, khát vọng vươn ra biển lớn, 10 năm qua (2015 - 2025), tỉnh Quảng Ninh đã tiên phong xây dựng CNXH bằng việc xây dựng, kiến tạo các ý tưởng, mô hình phát triển mới có tính đột phá, chưa từng có ở Việt Nam dưới cấp độ địa phương; các mô hình phát triển đã mang dấu ấn tâm nhìn thời đại, trí tuệ sâu sắc. Điển hình: Đã chuyển đổi phương thức, mô hình phát triển từ “nâu” sang “xanh”; thành lập Ban Xúc tiến và Hỗ trợ đầu tư

(IPA) trực thuộc UBND tỉnh (là tỉnh đầu tiên trong cả nước); thí điểm mô hình hợp tác công - tư (PPP), với phương châm “lấy đầu tư công dẫn dắt đầu tư”; triển khai đánh giá chất lượng năng lực điều hành địa phương và sở, ban, ngành của tỉnh thông qua Bộ chỉ số đánh giá chất lượng điều hành các sở, ngành, địa

phương (DDCI); xây dựng triển khai thực hiện mô hình “Bí thư chỉ bộ đồng thời là trưởng thôn, bản, khu phố” thông qua quy trình nhân sự “Dân tin - Đảng cử”; mô hình Trung tâm hành chính công tập trung. Và mới đây nhất là thí điểm thành lập mô hình Trung tâm Phục vụ hành chính công một cấp trực thuộc UBND tỉnh (Quảng Ninh là một trong 4 địa phương thực hiện mô hình thí điểm này trên phạm vi cả nước). Đây

chính là biểu hiện sinh động, sáng tạo của việc xây dựng CNXH và tư duy “dám đi trước, dám làm khác” của tỉnh Quảng Ninh. Tỉnh Quảng Ninh đã trở thành hình mẫu của việc thực hiện nội dung đi trước, bút phá về tư duy, thực hiện công cuộc đổi mới CNXH ở cấp địa phương. Bài học từ Quảng Ninh

Giai đoạn 2015 - 2023, kinh tế Quảng Ninh liên tục tăng trưởng cao và ổn định, giữ vững tốc độ tăng trưởng GRDP 2 con số, năm 2024 tăng 8,42% và luôn nằm trong nhóm các tỉnh, thành phố có đóng góp cao nhất vào ngân sách cả nước; là địa phương duy nhất trong cả nước 2 lần (2020, 2022) giữ vị trí dẫn đầu cả nước cả 4 chỉ số cải cách hành chính (PCI, PAPI, PAR Index và SIPAS); chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI) 7 năm liên tiếp (2017 - 2023) ở vị trí quán quân; 5 năm liên tục giữ vị trí dẫn đầu chỉ số SIPAS (2019 - 2023); 6 năm dẫn đầu chỉ số PAR Index (2017 - 2020 và 2020 - 2023); 2 năm dẫn đầu chỉ số PAPI (2020, 2022); dẫn đầu cả nước về chỉ số Xanh cấp tỉnh (PGI) năm 2023; GRDP bình quân đầu người đạt trên 9.500USD, cao nhất khu vực phía Bắc.

trong xây dựng các mô hình phát triển đã cung cấp nhiều luận cứ khoa học mang ý nghĩa lý luận sâu sắc và giá trị thực tiễn quý báu để Trung ương tiếp tục làm rõ hơn, sâu hơn về lý luận xây dựng CNXH, về đường lối đổi mới. Đồng thời, là cơ sở khoa học để nhân rộng hiệu quả các mô hình tại các địa phương khác trong cả nước.

Với truyền thống “Kỷ luật và Đồng tâm”, tư duy năng động, sáng tạo, vì lợi

ích chung, tinh thần “nói là làm”, “đi trước, về trước”, “vận động không ngừng”, tỉnh Quảng Ninh đã đạt được những thành tựu nổi bật, toàn diện, có tính đột phá, vươn lên trở thành trung tâm kinh tế quan trọng của cả nước. Tỉnh Quảng Ninh đã hoàn thành trước 3 năm Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững giai đoạn 2023 - 2025; hoàn thành tiêu chí xây dựng nông thôn mới, về đích sớm hơn 2 năm so với mục tiêu của Thủ tướng Chính phủ giao đến năm 2025. Công tác xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị được tăng cường. Lòng tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của cấp ủy, chính quyền các cấp được nâng lên, khối đại đoàn kết toàn dân được củng cố vững chắc; quốc phòng, an ninh được bảo đảm; tình hình an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội được giữ vững; các lĩnh vực văn hóa, xã hội phát triển mạnh mẽ, tạo được thương hiệu tầm quốc gia và quốc tế; chính sách an sinh xã hội được quan tâm thực hiện tốt. Và điều quan trọng nhất, công cuộc xây dựng CNXH ở Quảng Ninh không chỉ dừng lại ở những con số ấn tượng mà sâu hơn, xa hơn, nó nằm ở giá trị con người. Người dân Quảng Ninh được phát triển toàn diện, có cơ hội phát triển, cống hiến và đạt được hạnh phúc trong cuộc sống.■

LẠM DỤNG THUỐC CHỨA THÀNH PHẦN CORTICOID:

Muôn tác dụng phụ nguy hại

■ NGỌC NHI

Lạm dụng thuốc chứa các thành phần corticoid để chữa bệnh có thể dẫn đến những hậu quả nghiêm trọng, nặng nhất là nguy cơ teo tuyến thượng thận.

Biến chứng do sử dụng corticoid kéo dài không kiểm soát

Mới đây, tại Bệnh viện Hữu Nghị tiếp nhận một trường hợp lạm dụng corticoid để điều trị bệnh gút. Bệnh nhân nam, 77 tuổi, ở Hải Dương, được chẩn đoán gút mạn tính 15 năm, nhưng không điều trị theo đơn của bác sĩ. Mỗi lần sưng đau khớp, bệnh nhân lại tự mua thuốc dạng bột của thầy lang gần nhà về uống. Sau khi uống, bệnh nhân thấy đỡ đau, cảm giác ăn ngon và tăng cân. Thế nhưng gần đây, bệnh nhân thấy hạt tophi (nốt sần xung quanh khớp) nổi nhiều hơn, sưng đau nhiều khớp hơn, cơn sưng đau khớp xuất hiện nhiều, da mỏng và có nhiều đám xuất huyết trên da. 6 tháng trở lại đây, tần suất cơn gút cấp tăng lên, uống thuốc bột đỡ ít, các khớp sưng đau biến dạng, đi lại khó khăn nên người bệnh mới vào viện điều trị. Bệnh nhân vào viện trong tình trạng sưng đau nhiều khớp, có nhiều hạt tophi ở vùng cẳng bàn chân 2 bên gây biến dạng khớp và mất chức năng của khớp, suy tuyến thượng thận do thuốc, suy thận mạn và rối loạn đường máu.

TS.BS Nguyễn Thị Hoa, Trưởng khoa Cơ xương khớp, Bệnh viện Hữu Nghị cho hay, để điều trị kiểm soát bệnh và các biến chứng của bệnh thời điểm này sẽ khó khăn và nguy cơ tàn phế rất cao. Theo bác sĩ Hoa, trường hợp bệnh nhân nói trên không phải là cá biệt. Hiện nay còn có tình trạng những người bị mắc các bệnh khác cũng lạm dụng thuốc chứa các thành phần corticoid để chữa bệnh. Tại phòng khám cơ xương khớp và khu điều trị nội trú của Bệnh viện Hữu Nghị tiếp nhận rất nhiều trường hợp bệnh nhân cả nam và nữ đến khám có biểu hiện hội chứng cushing - hậu quả của tình trạng lạm dụng corticoid hoặc gặp các biến chứng do sử dụng corticoid kéo dài không kiểm soát.

Nhiều người bệnh lạm dụng thuốc corticoid mà không lường trước tác dụng phụ của thuốc này.

“Sở dĩ thuốc chứa các thành phần corticoid hay bị lạm dụng để chữa bệnh bởi corticoid được dùng để điều trị rất nhiều bệnh khác nhau, từ bệnh tai mũi họng, hô hấp, mảy đay dị ứng, bệnh cơ xương khớp do có tác dụng kháng viêm, ức chế miễn dịch mạnh giúp người bệnh dễ chịu, giảm các triệu chứng bệnh nhanh chóng”, bác sĩ Hoa cho hay.

Hiện nay, còn có tình trạng các loại thuốc không rõ nguồn gốc, thuốc nam, thuốc đông y “tự phong” bán tràn lan trên mạng, trong đó có trộn cả thành phần corticoid để “đập” triệu chứng nhanh chóng. Người bệnh hoàn toàn không biết, do đó, nhiều người uống hàng tháng, thậm chí hàng năm trời vì mỗi lần uống đều thấy đỡ rất nhanh. Ngoài ra, người bệnh có thể dễ dàng tìm mua các loại dược phẩm chứa corticoid tại các hiệu thuốc mà không có sự chỉ định của bác sĩ. Đó là những lý do khiến việc lạm dụng thuốc chứa các thành phần corticoid để chữa bệnh ngày càng phổ biến.

Cách nào giải quyết tình trạng lạm dụng corticoid?

TS.BS Nguyễn Thị Hoa cho biết, corticoid có tác dụng đa dạng và điều trị được nhiều bệnh lý khác nhau, tuy nhiên, tác dụng phụ của loại thuốc này cũng không ít, ví dụ: Tăng cân, giữ nước, phù mắt, phù mi mắt; Suy giảm

miễn dịch; Suy tuyến thượng thận, hội chứng Cushing thứ phát do thuốc; Viêm loét dạ dày, tá tràng; Rối loạn đường máu; Tăng huyết áp; Rối loạn điện giải; Rối loạn tâm thần; Loãng xương thứ phát, gãy xương do loãng xương; Hoại tử vô khuẩn xương; Bệnh lý về mắt...

Các tác dụng phụ của corticoid biểu hiện rất đa dạng, tùy thuộc vào liều lượng, đường dùng và thời gian sử dụng thuốc. Bệnh nhân bị tác dụng phụ của corticoid thường có các biểu hiện: Trên da: da mỏng, dễ bầm tím, có các vết rạn da, rậm lông, nhiều mụn trứng cá, vết thương lâu lành; Trên hệ nội tiết: rối loạn đường máu, rối loạn điện giải, suy tuyến thượng thận, rối loạn kinh nguyệt ở phụ nữ, hội chứng giả cushing do dùng corticoid kéo dài...; Trên hệ tiêu hóa: đau thượng vị, ợ hơi ợ chua, viêm loét dạ dày tá tràng, trào ngược dạ dày thực quản, xuất huyết tiêu hóa...; Trên hệ tim mạch: tăng huyết áp, rối loạn lipid máu, xơ vữa động mạch; Trên hệ cơ xương khớp: loãng xương thứ phát, gãy xương, hoại tử vô khuẩn xương; Trên mắt: tăng nhãn áp, đục thủy tinh thể.

Các bác sĩ có kinh nghiệm khi gặp bệnh nhân có kiểu hình của hội chứng Cushing sẽ lập tức nhận ra với các đặc điểm điển hình: giữ nước, mặt tròn như mặt trăng, rậm lông, có thể có ria

“Những thuốc chứa các thành phần corticoid là con dao 2 lưỡi nên cần được bác sĩ có kinh nghiệm kê đơn đúng và đủ liều để điều trị bệnh, giảm thiểu các tác dụng phụ không mong muốn”.

TS.BS Nguyễn Thị Hoa,
Trưởng khoa Cơ xương khớp, Bệnh viện Hữu Nghị

mép ở phụ nữ, da mỏng, dễ bị bầm tím, xuất huyết dưới da thành đám, mảng; có thể có bướu mỡ giữa 2 vai, béo trung tâm, rối loạn phân bố mỡ (mỡ tập trung ở phần thân, teo cơ tứ chi) được ví như cơ thể que tăm cắm củ khoai, có các vết rạn da màu hồng hoặc tím ở da bụng, da đùi, có thể có cả ở ngực, tay, chân. Khi làm các xét nghiệm thăm dò thêm có thể phát hiện ra rối loạn đường máu, rối loạn điện giải, bất thường hormon tuyến thượng thận, loãng xương, xẹp đốt sống,... Đặc biệt khi cơ thể người bệnh đang sử dụng corticoid kéo dài mà dừng đột ngột có thể gây ra nhiều biến chứng nguy hiểm như cơn suy thượng thận cấp, rối loạn điện giải nặng, thậm chí đe dọa tính mạng nếu không được xử trí kịp thời.

Theo TS.BS Nguyễn Thị Hoa, để giải quyết tình trạng lạm dụng corticoid hiện nay, cả nhân viên y tế và bệnh nhân đều cần phải thay đổi. Về phía bệnh nhân, mỗi khi bị bệnh cần đến bác sĩ thăm khám để hiểu được bệnh và được tư vấn sử dụng thuốc phù hợp, tránh tâm lý ngại hoặc dùng đơn cũ khi tái phát bệnh. Không được tự ý mua thuốc chống viêm giảm đau, dùng các sản phẩm thuốc nước, thuốc lá không rõ nguồn gốc để điều trị bệnh. Khi mua bất kỳ thuốc gì tại nhà thuốc mà không được kê đơn, cần tìm hiểu kỹ trong thành phần có chứa corticoid hay không, kể cả các thuốc xịt mũi họng, thuốc bôi ngoài da, thuốc nhỏ mắt.

“Với nhân viên y tế, cần chặt chẽ hơn trong việc kê đơn, chỉ sử dụng corticoid trong những trường hợp thật sự cần thiết, dùng ngắn ngày với liều nhỏ nhất có hiệu quả. Cần tư vấn thật kỹ cho bệnh nhân về nguy cơ và tác dụng phụ có thể gặp khi sử dụng corticoid kéo dài. Nếu tình trạng bệnh cần thiết phải dùng corticoid kéo dài, thì phải có các phương pháp điều trị dự phòng để hạn chế tối đa các biến chứng có thể xảy ra”, TS.BS Nguyễn Thị Hoa nêu rõ. ■

Ciguatoxin - độc tố trong cá biển, nấu chín cũng không thể phá hủy

Gần đây, Trung tâm Chống độc, Bệnh viện Bạch Mai tiếp nhận 8 bệnh nhân của hai gia đình ở Hà Nội và Quảng Ninh. Trước đó, họ cùng ăn bữa hải sản có cá biển mua tại địa phương, chế biến tại nhà. Chỉ vài giờ sau, một người bắt đầu cảm thấy tê râm ran ở đầu lưỡi, rồi lan ra các đầu ngón tay, ngón chân. Người khác thì thấy nóng rát ở họng, buồn nôn, đau quặn bụng, tiêu chảy. “Đó là những biểu hiện rất điển hình của ngộ độc ciguatoxin”, bác sĩ Nguyễn Hoài Thu cho biết. Loại độc tố này do một số loài vi tảo sống trên rạn san hô tạo ra, rồi tích lũy qua chuỗi thức ăn từ cá nhỏ sang cá lớn. Khi vào cơ thể người, nó tấn công trực tiếp vào hệ thần kinh và có thể làm rối loạn nhịp tim, tụt huyết áp.

BS Nguyễn Hoài Thu nhấn mạnh, các triệu chứng thường khởi phát rất sớm, bắt đầu từ những rối loạn tiêu hóa như buồn nôn, đau bụng, tiêu chảy. Sau đó là cảm giác tê bì, rối loạn cảm giác nóng - lạnh, hoặc những cơn mê là vì nhịp tim chậm bất thường. “Không

phải ai cũng xuất hiện tất cả dấu hiệu này cùng lúc. Mức độ nặng nhẹ phụ thuộc vào lượng cá ăn và hàm lượng độc tố trong đó”, BS Thu cho biết. Cũng theo BS Nguyễn Hoài Thu, các loài cá như cá hồng, cá chình, cá vược, cá tầm... nếu sống ở vùng có rạn san hô và đạt trọng lượng từ 3 - 5 kg trở lên là nhóm có nguy cơ cao. Độc tố tập trung nhiều ở nội tạng, trứng, mỡ và vùng đầu cá. Loại bỏ các phần này có thể giảm bớt nguy cơ nhưng không loại trừ hoàn toàn. “Ciguatoxin không mùi, không vị, và không bị phá hủy ở nhiệt độ cao. Dù hấp, nướng hay cấp đông, độc tố vẫn tồn tại”, BS Thu giải thích. Điều đó đồng nghĩa, cảm quan và các phương pháp chế biến thông thường hoàn toàn không giúp loại bỏ nguy cơ.

Theo các chuyên gia, ciguatoxin - độc tố gây ngộ độc cá biển không phải mới xuất hiện. Nguy cơ không chỉ nằm ở những loại cá “lạ”, mà cả những món quen nếu được đánh bắt ở vùng có rạn san hô

và không được kiểm soát nguồn gốc. Giải pháp duy nhất là chọn cá từ nguồn tin cậy, rõ vùng đánh bắt, và hạn chế ăn các loài cá lớn sống ở rạn san hô. “Bên cạnh đó, chế biến kỹ vẫn cần thiết để phòng các nguy cơ khác như nhiễm khuẩn hay ký sinh trùng”, bác sĩ Thu cho biết thêm.

Hiện chưa có thuốc đặc trị ciguatoxin. Việc xử trí chủ yếu là điều trị triệu chứng và hỗ trợ. Đáng lo là độc tố Ciguatoxin có thể để lại rối loạn cảm giác kéo dài hàng tháng, thậm chí vài năm. Một số trường hợp tái phát triệu chứng khi uống rượu bia hoặc khi bị kích thích mạnh. “Chính vì thế, khi xuất hiện bất kỳ dấu hiệu nghi ngờ nào sau khi ăn cá biển, người dân tuyệt đối không tự điều trị ở nhà, không tự gây nôn hay uống thuốc bù mà cần đến ngay cơ sở y tế; nên giữ ấm, nghỉ ngơi, và ghi nhớ loại cá đã ăn để bác sĩ có thông tin xử trí”, BS Thu khuyến cáo.

PHẠM TRANG

EVNHCMC:

Đảm bảo cung ứng điện phục vụ phát triển kinh tế TP.HCM

■ MẠNH CƯỜNG

Việc sáp nhập địa giới hành chính là bước ngoặt lịch sử, mở ra không gian phát triển rộng lớn hơn cho Thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM), đồng thời cũng đặt lên vai ngành điện Thành phố trách nhiệm nặng nề hơn, khi phải đảm bảo cung cấp điện an toàn, ổn định cho một siêu đô thị hơn 14 triệu dân với những yêu cầu ngày càng cao về chất lượng điện năng và dịch vụ.

Triển khai đồng bộ nhiều giải pháp đảm bảo nguồn điện

Theo thống kê của Tổng Công ty Điện lực TP.HCM (EVNHCMC), sản lượng điện thương phẩm 7 tháng của khu vực Thành phố Hồ Chí Minh mới (tính cả địa bàn tỉnh Bình Dương và tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu cũ) đạt gần 32,2 tỷ kWh, tăng 0,3% so với mức tiêu thụ cùng kỳ năm trước. Dự kiến đến cuối năm, sản lượng sẽ đạt khoảng 55,81 tỷ kWh.

Nhu cầu sử dụng điện cho hoạt động sản xuất trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh mới đạt trên 16,2 tỷ kWh, tăng 3,3%. Tỷ trọng điện cho sản xuất chiếm khoảng 50,4% tổng sản lượng điện thương phẩm. Trong đó, nhu cầu sử dụng điện tại 63 khu công nghiệp trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh mới là gần 8,4 tỷ kWh.

Theo ông Bùi Trung Kiên - Phó Tổng Giám đốc Tổng Công ty Điện lực Thành phố Hồ Chí Minh, trong 7 tháng năm 2025, EVNHCMC đã đảm bảo cung cấp điện an toàn, liên tục và ổn định cho sự phát triển kinh tế - xã hội của Thành phố Hồ Chí Minh. Trong đó, Tổng Công ty đặc biệt chú trọng đến việc đảm bảo cung cấp điện cho các khu vực sản xuất - công nghiệp - dịch vụ trọng điểm như các Khu công nghiệp (KCN) Tân Thuận, Linh Trung, Hiệp Phước, khu công nghệ cao, các tòa nhà văn phòng, bệnh viện, trung tâm thương mại...

Để đảm bảo nguồn điện phục vụ cho việc phát triển kinh tế, xã hội của Thành phố, đặc biệt là tại các khu vực sản xuất, Tổng Công ty Điện lực TP.HCM đã triển

Tổng Công ty Điện lực TP.HCM đảm bảo cung cấp điện an toàn, ổn định cho một siêu đô thị hơn 14 triệu dân.

khai đồng bộ nhiều giải pháp để cung ứng điện cho các khu công nghiệp, khu chế xuất. Ưu tiên việc cấp điện nhanh cho dự án FDI, sản xuất lớn, logistic, thông qua cơ chế phối hợp thông tin nhanh giữa Tổng Công ty với Sở Công Thương và Ban Quản lý các Khu công nghiệp, Khu chế xuất. Đầu tư mở rộng, nâng công suất các trạm 110kV và lưới trung, hạ áp phục vụ khu công nghiệp, như: đầu tư xây dựng trạm 220kV Quận 7, 220kV Đầm Sen; lắp MBA thứ 2 trạm Tân Phú Trung, lắp máy biến áp thứ 3 trạm Chợ Lớn,... Đặc biệt, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số trong điều hành và quản lý lưới điện: tự động hóa vận hành hệ thống điện và ứng dụng mạnh mẽ công nghệ số (DAS, DMS, OMS, PMIS) giúp rút ngắn thời gian khôi phục sự cố; áp dụng phương pháp sửa chữa bảo dưỡng tiên tiến (CBM, RCM) để nâng cao năng lực vận hành, xây dựng lưới điện thông minh theo đúng lộ trình của EVNHCMC đến năm 2030. Lập các Tổ công tác đảm bảo cung cấp điện cho các doanh nghiệp trọng điểm như Intel, Samsung... để phối hợp nhanh, chính xác và tin cậy, nâng cao độ hài lòng của khách hàng đối với việc cung cấp điện của Tổng Công ty (các Tổ công tác này hợp định kỳ với khách hàng để trao đổi

và giải quyết các vấn đề 2 bên quan tâm).

Bên cạnh đó, Tổng Công ty Điện lực TP.HCM đầu tư mở rộng, nâng công suất các trạm 110kV và lưới trung, hạ áp phục vụ các khu công nghiệp như: Đầu tư xây dựng các trạm biến áp (TBA) 220kV ở quận 7 (cũ), Đầm Sen; lắp máy biến áp thứ 2 tại trạm Tân Phú Trung, lắp máy biến áp thứ 3 trạm Chợ Lớn....

Nhiều giải pháp tiết kiệm điện để góp phần đáp ứng nhu cầu

Tổng Công ty Điện lực TP.HCM đã tích cực triển khai hiệu quả Chỉ thị số 20/CT-TTg ngày 08/6/2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường tiết kiệm điện giai đoạn 2023 - 2025 và quyết định số 6012/QĐ-UBND ngày 29/12/2023 của Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về ban hành Kế hoạch thực hiện tiết kiệm điện trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2023 - 2025 và các năm tiếp theo. Phối hợp các cơ quan truyền thông triển khai các hoạt động tuyên truyền và nâng cao nhận thức cộng đồng như: Đẩy mạnh tuyên truyền từ phường, tổ dân phố đến hộ gia đình, sử dụng các kênh như Zalo nhóm dân cư, fanpage, app CSKH để lan tỏa

thông điệp tiết kiệm điện. Triển khai hưởng ứng phong trào “Gia đình xanh” với mục tiêu giúp các hộ gia đình nâng cao nhận thức sử dụng điện an toàn, tiết kiệm và hiệu quả, giảm chi sinh hoạt, sống thân thiện với môi trường. Triển khai nhiều công trình vì an sinh xã hội, như: Chiến dịch “Giờ Trái đất”; Tuyên hèm có hệ thống điện an toàn và tiết kiệm; Chung cư văn minh - sạch đẹp - tiết kiệm năng lượng

Tổng Công ty đã áp dụng công nghệ và dữ liệu thông minh vào công tác tiết kiệm điện như triển khai đồng hồ điện tử thông minh (smart meter) gần như 100%, cho phép đo xa và theo dõi điện năng tiêu thụ hàng ngày qua app CSKH. Thực hiện chương trình quản lý phụ tải điện Demand Response (DR), điều chỉnh giảm nhu cầu trong giờ cao điểm theo hướng dẫn của điều độ hệ thống quốc gia. Phối hợp nhiều tổ chức như Sở Công Thương TP.HCM, Hội Liên hiệp Phụ nữ, Đoàn Thanh Niên, USAID, SP Group... để tổ chức hội thảo, chương trình truyền thông về tiết kiệm và hiệu quả năng lượng cả trong hộ gia đình và doanh nghiệp lớn và tham gia tích cực hoạt động của mạng lưới Tiết kiệm điện Việt Nam.■

Tuyên Quang xếp thứ 5/34 tỉnh, thành về cải cách hành chính

Sau hơn 1 tháng thực hiện mô hình chính quyền địa phương hai cấp, tỉnh Tuyên Quang xếp thứ 5/34 tỉnh, thành phố về chất lượng phục vụ người dân và doanh nghiệp trong giải quyết thủ tục hành chính, cung cấp dịch vụ công.

Theo đánh giá của Cổng Dịch vụ công Quốc gia về thực hiện Bộ Chỉ số phục vụ người dân, doanh nghiệp của các tỉnh, thành phố được tính trên 5 tiêu chí, tỉnh Tuyên Quang đạt 79,1 điểm, đứng thứ 5 toàn quốc. Cụ thể: Chỉ số công khai, minh bạch đạt 9,9 điểm; tiến độ giải quyết hồ sơ đạt 19,1 điểm; dịch vụ công trực tuyến đạt 8,1 điểm; mức độ hài lòng đạt 18 điểm và chỉ số số hóa hồ sơ đạt 13,6 điểm. Kết quả này phản ánh những nỗ lực của tỉnh trong việc nâng

cao chất lượng thực hiện thủ tục hành chính và cung cấp dịch vụ công trực tuyến, đáp ứng yêu cầu của mô hình chính quyền mới.

Đáng chú ý, sau hơn 1 tháng triển khai mô hình chính quyền mới, toàn tỉnh đã tiếp nhận trên 31.800 hồ sơ với 98,2% hồ sơ được giải quyết đúng hạn và trước hạn. Trung bình mỗi ngày Trung tâm phục vụ hành chính công tỉnh tại 2 cơ sở hỗ trợ cho khoảng 200 - 250 lượt người dân đến giải quyết thủ tục hành chính.

Đối với cấp xã, trung bình mỗi xã khoảng 20 - 25 lượt người/ngày. Đây là tiền đề quan trọng để Tuyên Quang nỗ lực xây dựng nền hành chính công khai, minh bạch, hiện đại và chuyên nghiệp.

S.D

Tranh cãi sau khi tổng thống Mỹ tuyên bố điều động vệ binh quốc gia

■ HỒNG MINH

Kế hoạch của ông Trump về việc điều động vệ binh quốc gia tới các thành phố khác của Mỹ, sau thủ đô Washington D.C., đang làm dấy lên tranh cãi gay gắt về giới hạn quyền lực của tổng thống.

Khi tổng thống Mỹ Donald Trump công bố kế hoạch điều động 800 binh sĩ vệ binh quốc gia tới Washington D.C. nhằm trấn áp những gì ông mô tả là “tội phạm, đổ máu, hỗn loạn và cảnh nghèo nàn” ở thủ đô, ông đã phát đi một thông điệp về hành động mạnh tay và gửi lời cảnh báo trực tiếp tới các thành phố khác trên khắp nước Mỹ. “Chúng ta sẽ giành lại thủ đô. Và sau đó, chúng ta sẽ xem xét các thành phố khác nữa”, ông Trump tuyên bố.

Điều đó đã đặt ra câu hỏi: Tổng thống có đủ quyền hạn để điều động vệ binh quốc gia đến các địa phương khác, bất chấp ý kiến của chính quyền bang?

Những thành phố trong tầm ngắm

Tại cuộc họp báo ngày 11/8, ông Trump nêu đích danh Chicago, Los Angeles, New York, Baltimore và Oakland (California) là “những thành phố khác cũng rất tệ, cực kỳ tệ”. Theo ông, những nơi ấy “xuống cấp quá mức” và tình trạng hiện tại là “không thể chấp nhận”.

“Tình trạng này sẽ không tiếp diễn. Chúng ta sẽ không để mất các thành phố của mình vì chuyện này. Chúng ta đã bắt đầu rất mạnh mẽ ở D.C. và sẽ dọn sạch thủ đô thật nhanh chóng”, ông nói, đồng thời đưa ra một dạng “tối hậu thư”: hoặc các thành phố tự chấn chỉnh, hoặc sẽ bị can thiệp từ liên bang. Ông Trump cũng cảnh báo: “Nếu họ không rút ra bài học thì không lâu nữa tôi sẽ xem xét đến New York và cả Chicago nếu cần”.

Ngay trong ngày, ông ký sắc lệnh hành pháp yêu cầu bộ trưởng quốc phòng Pete Hegseth phối hợp với các thống đốc bang, “ủy quyền điều động bất kể thành viên vệ binh quốc gia nào khác nếu cần thiết và phù hợp” để thực hiện nhiệm vụ này.

Nhiều lãnh đạo bang và thành phố

Vệ binh quốc gia Mỹ ở thủ đô Washington, ngày 12/8/2025.

NGUỒN: REUTERS

chỉ trích kế hoạch của ông Trump. Thị trưởng D.C. Muriel Bowser (đảng Dân chủ) phản bác mô tả của ông Trump, viện dẫn số liệu chính thức cho thấy tội phạm bạo lực ở thủ đô năm 2024 ở mức thấp nhất trong hơn 30 năm. Tỷ lệ giết người, tấn công tình dục, tấn công bằng vũ khí nguy hiểm và cướp giật ít nhất 25% so với năm 2023, theo Văn phòng Công tố viên Mỹ tại D.C.

Báo cáo của FBI công bố ngày 5/8 cho thấy, từ 2023 đến 2024, tội phạm bạo lực toàn quốc giảm 4,5%, trong đó giết người và ngộ sát giảm gần 15%. “An ninh công cộng tốt nhất là do cảnh sát và chính quyền sở tại thực hiện, vì họ hiểu cộng đồng của mình. Các thị trưởng Mỹ chưa bao giờ coi việc bị cấp chính quyền khác ‘tiếp quản’ là cách có hiệu quả”, thị trưởng Oklahoma City David Holt nhấn mạnh.

Cơ sở pháp lý và giới hạn quyền lực

Việc điều động vệ binh quốc gia tới Washington D.C. của ông Trump là hợp pháp. Thủ đô Mỹ không phải là một bang, không thuộc bang nào khác và cũng không có hiến pháp riêng. Đây là “đặc khu liên bang” đặt dưới quyền quản lý trực tiếp của Quốc hội từ năm 1791.

Năm 1973, Đạo luật Tự quản (Home Rule Act) trao cho người dân D.C. quyền bầu thị trưởng và hội đồng thành phố,

song Quốc hội vẫn kiểm soát ngân sách và có quyền phủ quyết luật địa phương. Tổng thống Mỹ bổ nhiệm thẩm phán của D.C., lãnh đạo lực lượng vệ binh quốc gia của đặc khu và khi cần thiết, có thể kiểm soát lực lượng cảnh sát theo Điều 740 của đạo luật này - điều ông Trump đã áp dụng hôm 11/8.

Tuy nhiên, ở các bang khác, quyền huy động vệ binh quốc gia thuộc về thống đốc, và lực lượng cảnh sát địa phương nằm ngoài sự chỉ đạo trực tiếp của Tổng thống.

Tháng 6 vừa qua, bất chấp phản đối của chính quyền bang California, ông Trump đã điều gần 5.000 binh sĩ vệ binh quốc gia và thủy quân lục chiến tới thành phố Los Angeles để đối phó với bạo lực liên quan đến chiến dịch truy quét người nhập cư gây tranh cãi.

Thống đốc California Gavin Newsom sau đó đã kiện chính quyền liên bang, cho rằng ông Trump vi phạm Đạo luật Posse Comitatus năm 1878, vốn cấm tổng thống triển khai quân đội tham gia hoạt động thực thi pháp luật trong nước trừ khi tuyên bố tình trạng nổi loạn.

Hiện hai bên đang đối đầu tại phiên tòa 3 ngày ở San Francisco, dự kiến có phán quyết vào ngày 13/8 (theo giờ Mỹ), để xác định liệu ông Trump có thể áp dụng biện pháp tương tự tại các thành phố khác hay không. ■

NHẬN ĐỊNH

Thượng đỉnh Trump - Putin tại Alaska có làm yên sóng gió?

■ TRUNG HIẾU

Sau nhiều giông tố, cuối cùng Mỹ và Nga đã nhất trí tổ chức thượng đỉnh Trump - Putin tại Alaska vào ngày 15/8, mở ra hy vọng về chấm dứt cuộc xung đột tàn khốc kéo dài tại Ukraine cũng như hứa hẹn khởi động lại quan hệ Nga - Mỹ và tái định hình trật tự thế giới.

Chỉ mới hồi đầu tháng 7/2025, “tình bạn” Trump - Putin đã xuất hiện nhiều rạn nứt nghiêm trọng với cuộc điện đàm căng thẳng giữa hai người đồng cấp liên quan đến vấn đề Ukraine. Đến giữa tháng 7, Tổng thống Mỹ Trump tung ra “tối hậu thư 50 ngày” đối với Moskva và xoay ngược chính sách vũ khí đối với Ukraine. Không những thế, chỉ một thời gian ngắn sau đó, ông Trump đẩy nhanh hạn chót của tối hậu thư lên ngày 8/8. Tình hình hết sức căng thẳng.

Thế nhưng ngày 8/8 đã trôi qua mà không xảy ra thêm trận bão tố nào nữa giữa Nga và Mỹ. Phía Mỹ chưa công bố hoặc thực thi lệnh trừng phạt hà khắc nào nhằm vào Nga. Ông Trump cũng không đưa ra lời đe dọa cứng rắn nào nữa đối với ông Putin. Chỉ 2 ngày trước hạn chót này, đặc phái viên Mỹ Witkoff đã bay tới Moscow, gặp gỡ giới chức Kremlin để tháo gỡ căng thẳng giữa hai nước và tìm kiếm lối thoát cho xung đột Ukraine.

Đúng như kỳ vọng của những ai mong mỏi hòa bình, chuyến thăm của ông Witkoff đã mang lại nhiều kết quả khả quan, trong đó nổi bật nhất là việc Nga và Mỹ nhất trí tổ chức thượng đỉnh tại bang Alaska. Đây sẽ là thượng đỉnh Mỹ - Nga đầu tiên kể từ sau khi ông Trump nhậm chức tổng thống lần 2 và cũng là lần đầu tiên Tổng thống Putin đặt chân lên đất Mỹ sau rất nhiều năm.

Nhưng sóng gió đã nổi lên trước cuộc họp ở Alaska. Liên minh châu Âu (EU) và Ukraine gây sức ép để Kiev được đại diện trong cuộc họp quan trọng đó cũng như trong thỏa thuận hòa bình liên quan đến Ukraine. Vấn đề khó của cuộc gặp thượng đỉnh lần này là phía Mỹ và phía Nga sẽ chấp nhận nhượng bộ nhau đến đâu. Dư luận đặc biệt quan tâm xem ông Trump sẽ xử lý như thế nào trước tuyên bố của Tổng thống Ukraine là kiên quyết “không đổi đất lấy hòa bình”. ■

ẢN TƯỢNG TRONG TUẦN

Người dân Palestine tại khu vực miền Nam dải Gaza đổ xô vào lấy đồ cứu trợ từ xe tải ngày 12/8. Do xung đột Israel - Hamas khốc liệt và kéo dài, cư dân Gaza đối mặt với thảm họa nhân đạo và tình trạng thiếu thốn nghiêm trọng các nhu yếu phẩm.

ẢNH: REUTERS

PHÁT TRIỂN ROBOT HÌNH NGƯỜI:

Mỹ và Trung Quốc chạy nước rút

Cuộc cạnh tranh giữa Mỹ và Trung Quốc trong lĩnh vực phát triển robot hình người ngày càng gay gắt khi cả hai bên đẩy mạnh đầu tư, chạy đua công nghệ và tung ra những nguyên mẫu mới nhằm giành ưu thế dẫn đầu trong kỷ nguyên tự động hóa trí tuệ nhân tạo.

Vào tháng 4/2025, một cuộc chạy bán marathon giữa người và robot lần đầu tiên trên thế giới đã được tổ chức tại Bắc Kinh, Trung Quốc. Một số robot mang giày chạy bộ đã về đích thành công, trong khi những người khác gặp khó khăn ngay từ chặng đầu. Tại Mỹ, “gã khổng lồ” công nghệ Nvidia đã tổ chức hội nghị phát triển AI thường niên vào tháng 3/2025. Tại đây, các nhà phát triển đã giới thiệu rất nhiều robot, trong đó có Neo Gamma - robot hình người được thiết kế cho các công việc gia đình như tưới cây và hút bụi thảm.

Chiến lược cạnh tranh của Trung Quốc

Robot hình người Trung Quốc lần đầu tiên trở thành ngôi sao vào đầu năm 2025 khi chúng xuất hiện tại Gala Tết Nguyên đán, thu hút sự chú ý của cộng đồng quốc tế.

Các nhà sản xuất Trung Quốc đã bước vào giai đoạn chế tạo hàng loạt, đặt mục tiêu sản xuất hơn 1.000 robot trong năm nay với vốn đầu tư khoảng 610 triệu USD. Một số chuyên gia cho rằng, họ có thể đạt được mục tiêu này nhờ chuỗi cung ứng vững chắc, các chính sách và nguồn vốn của chính phủ - những yếu tố đã góp phần thúc đẩy sự phát triển mạnh mẽ của ngành công nghiệp robot. Theo số liệu chính thức, tính đến cuối năm 2024, Trung Quốc có 451.700 công ty chế tạo robot thông minh, tăng 206% so với năm 2020.

“Tiến bộ đột phá này phản ánh sự kết hợp giữa hợp tác công - tư tại Trung Quốc, được hỗ trợ bởi nguồn nhân lực STEM (khoa học, công nghệ, kỹ thuật và toán học) đẳng cấp thế giới và có giá trị cao, cũng như cơ sở hạ tầng sản xuất đã phát triển và trưởng thành trong nhiều thập kỷ”, nhà phân tích Ray Wang tại Washington chuyên nghiên cứu về cạnh tranh công nghệ Mỹ - Trung và ngành công nghiệp bán dẫn ở châu Á nhấn mạnh.

Ông Ray Wang chỉ ra rằng, làn sóng khởi nghiệp và đổi mới công nghệ tiên tiến đang phát triển mạnh mẽ của Trung Quốc sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho ngành công nghiệp robot. Tại diễn đàn công nghệ thường niên Zhong-guancun được tổ chức tại Bắc Kinh năm nay, robot chiếm vị trí trung tâm. Trong số đó có robot Nia của Qingfei Technologies - robot dịch vụ khách hàng tích hợp trí tuệ nhân tạo (AI). Giám đốc điều hành công ty, bà Wei

Robot hình người của Trung Quốc.

Báo cáo do Morgan Stanley Research công bố tháng 7 vừa qua cho thấy, thị trường phát triển robot hình người trên toàn cầu có thể vượt mốc 5.000 tỷ USD vào năm 2050. Báo cáo cho rằng, đến thời điểm đó, hơn 1 tỷ robot hình người có thể được đưa vào sử dụng. Trung Quốc dự kiến là quốc gia chiếm số lượng lớn nhất với 302,3 triệu robot loại hình này, tiếp theo là Mỹ với 77,7 triệu. Theo các chuyên gia công nghệ, thị trường béo bở này đang định hình một kỷ nguyên mới, nơi con người và máy móc cùng tồn tại theo những cách khác biệt hoàn toàn so với trước đây.

Yufei cho biết, bà hy vọng robot có thể thay thế con người trong một số vai trò liên quan đến dịch vụ.

Các nhà phát triển Trung Quốc lạc quan về tương lai của ngành công nghiệp robot tại quốc gia này, đặc biệt là khi Bắc Kinh đang phải đối mặt với những thách thức ngày càng gia tăng về mặt xã hội và địa chính trị. Nhà phân tích Ray Wang lưu ý, chính phủ Trung Quốc coi việc phát triển robot hình người là một “giải pháp quan trọng” để ứng phó với những thách thức về cơ cấu nhân khẩu học, trong đó có tình trạng già hóa dân số và tỷ lệ sinh giảm. “Trong bối cảnh cạnh tranh chiến lược giữa Mỹ và Trung Quốc ngày càng tăng nhiệt, Bắc Kinh dường như tin rằng, robot hình người là một công nghệ tiên phong cần được ưu tiên phát triển trên toàn quốc. Đây là điều họ thực sự cần để cạnh tranh và phát triển nhằm giành ưu thế trước Washington”, ông Wang nhấn mạnh.

Mỹ quyết nắm ưu thế vượt trội

Tại Mỹ, Giám đốc điều hành công ty công nghệ Tesla, ông Elon Musk, trước đó đã công bố kế hoạch sản xuất khoảng 5.000 robot hình người Optimus trong năm nay. Cả Tesla và Nvidia - nhà sản xuất chip lớn nhất thế giới, đều coi robot là xu hướng lớn tiếp theo trong quá trình phát triển.

Giám đốc điều hành của Nvidia - ông Jensen Huang cho rằng, robot hình người sẽ được sử dụng rộng rãi trong các cơ sở sản xuất khoảng 5 năm nữa. Trong bài phát biểu quan trọng tại Hội

nghị Công nghệ GPU của Nvidia ở San Jose vào tháng 3/2025, ông Jensen Huang nhấn mạnh “thời đại của robot đã đến”: “AI vật lý và robot đang phát triển rất nhanh. Mọi người đều chú ý đến lĩnh vực này. Đây rất có thể sẽ là ngành công nghiệp lớn nhất”.

Ngoài 2 công ty trên, các công ty lớn khác của Mỹ như Microsoft, Google và OpenAI cũng tham gia vào cuộc đua chế tạo robot tiên tiến. Hồi tháng 2/2025, đại diện công ty khởi nghiệp Figure AI có trụ sở tại Mỹ cho biết, họ đã nhận được 675 triệu USD tiền tài trợ từ một số tên tuổi lớn nhất trong lĩnh vực công nghệ, trong đó có tỷ phú Jeff Bezos - nhà sáng lập Amazon. Công ty này đặt mục tiêu chế tạo robot hình người đầu tiên trên thế giới có khả năng thương mại hóa.

Một công ty khởi nghiệp khác có trụ sở tại Mỹ là 1X Technologies cho biết, họ đặt mục tiêu giải quyết các vấn đề mà nhiều quốc gia đang gặp phải hiện nay liên quan đến tình trạng thiếu hụt lao động. “Hành trình đó bắt đầu từ chính ngôi nhà của chúng ta. Sự cạnh tranh rất quan trọng. Hy vọng sau 5 năm nữa, Mỹ sẽ dẫn đầu trong lĩnh vực này”, ông Bernt Bornich - nhà sáng lập công ty 1X Technologies chia sẻ.

Các nhà phân tích cho rằng, Trung Quốc và Mỹ đều đã có những bước tiến trong lĩnh vực chế tạo robot, khiến việc dự đoán quốc gia nào đang dẫn đầu trở nên khó khăn.

Bob O'Donnell, chủ tịch kiêm nhà phân tích chính tại công ty nghiên cứu thị trường TECHanalysis Research, nhận định Trung Quốc đã có sự phát

triển mạnh mẽ hơn nhiều về linh kiện thô và các yếu tố khác như động cơ và cảm biến. Trong khi Mỹ có sự phát triển vượt bậc về phần mềm trong vài năm qua.

Tuy nhiên, vấn đề đã trở nên phức tạp hơn trong bối cảnh địa chính trị hiện nay, khi Mỹ áp thuế quan mạnh tay đối với hàng hóa nhập khẩu cũng như kiểm soát xuất khẩu chất bán dẫn đối với Trung Quốc. Mặc dù điều này có thể cản trở sự hợp tác, nhưng các chuyên gia cho biết, lĩnh vực chế tạo robot hình người chắc chắn sẽ tiếp tục phát triển.

Các chiến lược gia phương Tây cho rằng, để giành chiến thắng trong cuộc cạnh tranh này, trước tiên Mỹ phải thiết lập một chiến lược robot liên bang toàn diện. Tiếp theo là cam kết phân bổ tài chính cho ngành công nghiệp này. Ngoài ra, Mỹ cần tập trung vào việc nâng cao năng lực cho lực lượng lao động hiện tại nhằm đảm bảo họ có khả năng vận hành và phát triển các hệ thống robot.

Ai sẽ về đích trước?

Ông Jeff Cardenas, đồng sáng lập kiêm giám đốc điều hành của công ty khởi nghiệp robot hình người Aptronik, đến từ Austin, Texas, Mỹ khẳng định: “Cuộc đua robot tiếp theo sẽ được thúc đẩy bởi trí tuệ nhân tạo và cơ hội chiến thắng sẽ san đều cho tất cả các bên. Nhưng tôi nghĩ Mỹ vẫn có lợi thế tốt hơn. Chúng ta đang dẫn đầu về AI, vì thế, chúng ta có thể chế tạo một số robot tốt nhất thế giới. Nhưng chúng ta cần một chiến lược quốc gia nếu muốn tiếp tục phát triển và giành vị thế dẫn đầu”.

Hiệp hội Tự động hóa Tiên tiến (AAA) đánh giá, việc phát triển một chiến lược quốc gia sẽ giúp các công ty Mỹ mở rộng quy mô sản xuất và thúc đẩy quá trình đưa robot vào phục vụ con người. Nếu không có chiến lược đó, Mỹ sẽ không chỉ thua trong cuộc đua robot mà còn thua cả trong cuộc đua AI.

Nghị sĩ đảng Dân chủ Mỹ Raja Krishnamoorthi tại Illinois tin tưởng, Mỹ đang dẫn đầu trong cuộc chơi này, nhưng ông thừa nhận các công ty Trung Quốc “rất giỏi về công nghệ” và họ có khả năng tăng cường nguồn lực nhanh chóng. Theo Liên đoàn Robot Quốc tế có trụ sở tại Đức, Trung Quốc là thị trường lớn nhất thế giới về sản xuất các loại robot làm việc trong nhà máy và môi trường công nghiệp khác. Ước tính Trung Quốc có khoảng 1,8 triệu robot như vậy đang hoạt động vào năm 2023.

Trung Quốc hiện đặt mục tiêu tích hợp robot với các công nghệ mới nổi khác như trí tuệ nhân tạo, khi nước này đang định vị robot hình người là một công nghệ tiên phong và đã phê duyệt một quỹ đầu tư mạo hiểm do nhà nước hậu thuẫn trị giá 138 tỷ USD để tập trung vào lĩnh vực phát triển robot, AI cùng cải tiến khác về công nghệ.

HỒNG ANH (theo CNA, ABC)

Chổi bông cỏ

■ ĐỖ THANH MAI

Cơ sở sản xuất chổi bông cỏ Phước Lộc ở xã Tân Thông Hội - Củ Chi - TP.HCM được vợ chồng anh chị Liêm Đông thành lập đã hơn 20 năm, tạo công việc ổn định cho khoảng 35 công nhân. Mỗi tháng cơ sở sản xuất được từ 25 - 30 ngàn cây chổi. Sản phẩm của cơ sở bền, đẹp và thân thiện với môi trường nên không những được ưa chuộng trong nước mà còn xuất khẩu rất nhiều sang Mỹ và Úc.■

Phơi bông cỏ trước khi làm chổi.

Công đoạn xé bông đốt.

Công đoạn gập quạt cần sự tỉ mỉ, cẩn thận.

Tra cán quạt.

Quấn lọn chổi.

Chặt lưỡi chổi.

Những chiếc chổi bông cỏ được hoàn thiện.